

Upravištvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 6 — Tel. 8392, 8492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.442, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25,—
Za inozemstvo Din 40,—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Resna kriza

Društva narodov

Te dni se je razširila po časopisju kopa vesti, ki so pripovedovale, da se pripravljajo nekaj takega kot izstop Poljske iz Društva narodov. Stvar je vzbudila jako veliko pozornost in povečala nervozo v mednarodnem političnem ozračju. Kakor ni bilo drugače pričakovati, se je tako tolmačenje demantiralo, toda pri tem se je z oficijozne poljske strani naglasilo, da je že leta 1936. Poljska izrazila svojo bojazan, da bi se moglo Društvo narodov pretvoriti v ideološki blok. To svojo bojazan so varšavski uradni krogi te dni ponovili in to je bil povod za vesti, kakor da gre že za napoved poljskega izstopa iz Ženeve.

Varšavsko opozorilo zasluži primerno pozornost iz več razlogov. Tudi od drugod so se že izrekle podobne bojazni in tudi drugod ni razpoloženja, da bi se z ženevsko institucijo zgodilo kaj takega, kar je navdalo sedaj in že poprej varšavske politične kroge s skrbjo. Iz Švice so prišli podobni glasovi in tu je bilo govora še povsem določeno o načrtu, da Švica izstopi iz Društva narodov. V enakem smislu se je imenovala tudi že Holandija, pa Belgija. Celo skandinavске države so se že postavljale po nekaterih vesteh v isto vrsto. S tem pa serija držav, kjer se je pojavilo razpoloženje, da se spremeni razmerje do Ženeve, še ni izčrpana ne v evropskem in ne v ameriškem področju.

Znano je, kaj je sprožilo najnovejše bojazni glede Ženeve. Nič ni treba utemeljevati ter prepričevati, da se nahaja Društvo narodov zares na razpotju in da se uveljavljajo zares težnje, ki zahtevajo globlje segajočo preuredbo vsega, kar ima odnošaje z ženevsko institucijo. Z raznih strani se tudi že napovedujejo predlogi za reformo in navajajo se že smernice za preuredbo. Seveda pa je kljub temu razvoj še zelo daleč od kakih konkretnih zasnov, za enkrat imamo opravka samo še z oslabiljivo dosedanjega Društva narodov, z globoko segajočim ogražanjem njegove avtoritete in celo eksistence, ne da bi se že kazali obrisi nove zgradbe, ki naj bi eventualno nastala na mestu stare.

Da nastaja nekaj takega, kar se mora imenovati uvod v krizo Ženeve, o tem pričati najbolj dejstvo, da se je izreкла bojazan glede bodočega razmerja do Društva narodov od dveh tako različnih strani, kakor sta Poljska in Švica. Poljska je vsekakor ena od držav, ki so si uredile svoje notranje razmere po načelih avtoritarnih režimov, dasi v bistveno drugačni obliki od sosedne Nemčije. Totalitarna ideja na Poljskem še davno ni zmagała in po izkušnjah zadnjih mesecev tudi ni verjetno, da bi napredovala kaj prida preko dosedanjih svojih poskusov. Glede zunanje politike je Poljska že ob raznih prilikah izjavila, da se ne namerava pridružiti protikomunističnemu paktu in tudi v zadnji dobi je ponovno naglasila tako razpoloženje. Določeno odseva iz tega poljska politika, ki se hoče za vsako ceno očuvati vsega, kar bi jo moglo navezati popolnoma na enega od obeh velikih sosedov, ki jo obdajata na zapadu in vzhodu. Osnovna smernica Varšave je prav v prizadevanju, da si ohrani popolno svobodo in neorisanost ter s tem za vsako ceno prepreči, da bi moglo poljsko ozemlje po sili doodkov postati bistiše obeh velikih sil ali torišče za prehode velikih armad. Saj so bili ti nagibi odločilni, da je Poljska odklonila pristop k pripravljajočemu se vzhodnemu paktu, ki je od njega končno ostal le francosko-sovjetski in sovjetsko-čehoslovaški pakt.

Povsem logično je tedaj, ako se sedaj Poljska boji, da bi mogla ostati v Ženevi kot članica Društva narodov ki bi postalo zveza, recimo, protidinamičnih sil. V Varšavi računajo z nevarnostjo, da bi sedaj ko je ves protikomunistični blok izven Ženeve, moglo Društvo narodov dobiti namram temu antitetični značaj, kar bi pomenilo, da bi bila Poljska preko Ženeve priključena k enemu od velikih blokov, ki so najhujše strašilo nove Poljske.

Interesantno je, da se je podobna bojazan, dasi z nekoliko drugačnimi nagibi, pojavila tudi pri demokratskih manjših državah Švica vendar nima nikakega totalitarizma niti v najsromnejši obliki. Je vrh tega sedež Društva narodov, kar v gospodarskem pogledu, posredno ali neposredno, ne pomeni malo, a se vendar bavi z mislijo, da bi izstopila. To se pravi, da računa z nevarnostjo, da bi moglo članstvo v Društvu narodov pomeniti toliko ko nevarnost za švicarsko nevtralnost, kot pripadništvo k enemu od blokov, v katera se hoče razklati sodobni svet. Švica je prav gotovo dobra članica in idejno trdna pripadnica Ženeve, a vendar računa z možnostjo, da bi se ji bilo odreči, da si s tem zagotovi priznanje popolne nevtralnosti namram velikim silam drugega bloka na severu in jugu.

Vse to so sila pomembne stvari, ki aam na zgovoren način pričajo kako res, kako bridko res je, da se Društvo

NAŠA ZUNANJA POLITIKA

Proračun zunanjega ministrstva pred finančnim odborom — Ekspoze dr. Stojadinovića — Napoved obiska v Berlinu

Beograd, 21. decembra. a. Današnje sejo finančnega odbora je otvoril predsednik ob 10.20. Zapisnik prejšnje seje je odbor sprejel brez pripombe. Nato so prešli na dnevni red, na razpravo o proračunu zunanjega ministrstva. Od večine živahno aklamiran je dr. Stojadinović kot zunanji minister podal naslednji ekspoze:

»Gospodje poslanci! Prosim vas, da mi oprostite, ker vam ne bom mogel dati obširnega ekspozeja o naši zunanji politiki. Prvič ne morem zato, ker sem se, kakor vidite, nekoliko prehladil in sem hripav ter zato na žalost ne morem dolgo govoriti, drugič pa zato, ker si pridržim pravico, da podam v plenumu narodne skupščine obširen ekspoze o vsej naši zunanji politiki, in tretjič zato, ker se v zadnjih mesecih od mojega poslednjega ekspozeja v narodni skupščini ni nič tako novega in važnega zrodilo na polju naše zunanje politike, kar bi spremenilo osnovne črte, ki so vam znane in ki jih je narodna skupščina zadnjič z veliko večino odobrila. In naposled ne želim danes obširneje govoriti tudi zato, ker mislim, da je bilo v naši zunanji politiki baš poslednje mesece toliko jasnih in velikih uspehov, da kakšno posebno utemeljevanje ali kakšno posebno zagovarjanje tega proračuna ali naše zunanje politike sploh ni potrebno.

Gospodje! Letos smo imeli v Beogradu uradne obiske predsednika bolgarske vlade Kjuzeivanova, italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, predsednika čehoslovaške republike dr. Beneša, nemškega zunanjega ministra v Neuratha in francoskega zunanjega ministra Delbosa. Jaz sem pa uradno obiskal Atene o priliki sestanka držav Balkanske zveze: Sinajo o priliki sestanka držav Male antante, Pariz, London in Rim, v bližnji bodočnosti nas pa čaka tudi uradni obisk Berlina. Vsi ti obiski, ki so počastili Beograd v letošnjem letu, in vsi uradni obiski, ki sem jih storil jaz, so najboljši dokaz aktivne in uspešne zunanje politike naše države.

Držec se osnovne črte naše zunanje politike, smo uspešni, da ohranimo vsa

prijateljstva in da tem prijateljstvom dodamo še nova, ki so nam dragocena zaradi zavarovanja naših gospodarskih koristi in zaradi zavarovanja miru na naših mejah. Osnovna ideja naše zunanje politike je bila in bo ostala: mir. Ta ideja je triumfirala povsod i na Balkanu i v dunavski kotlini i na obalah Jadrana. Reči smemo, da niso narodi, ki prebivajo v tem kraju Evrope, nikoli živeli v trdnjšem miru kakor danes. In če vidimo danes temne oblake na obzorju mednarodne politike, jih ni treba iskati ne na Balkanu, ne ob Dunavu, ne na Jadrnu, ampak zunaj naše države in zunaj naših meja. Naš narod se sme zato v miru posvetiti svojemu gospodarskemu, socialnemu, kulturnemu in prosvetnemu napredku in notranji konsolidaciji, prepričan, da mu je mir na vseh njegovih mejah popolnoma zavarovan. Številčni del proračuna je, kakor ste videli, za 7 in pol milijona dinarjev višji od sedanjega. To zvišanje gre po večini v zvišanje prejemkov uradnikov v vseh resorih in tako tudi v resoru zunanjega ministrstva. Dalje je temu vzrok ustanovitev več novih zastopstev v tujini, zastopstev, katerih ustanovitev so narekovali edino gospodarski razlogi, da zagotovimo naši državi in naši proizvodnji nova tržišča v tujini. Toda tudi ta proračun, ki bo znašal, če ga odobrite, 157 milijonov dinarjev, je daleč pod tistimi številkami, ki so tvorile proračun tega ministrstva pred nekaj leti. Zato mislim, da se boste strinjali tako z zunanjo politiko kraljevske vlade, kakor s predlaganim številčnim delom tega proračuna in da ga boste srejeali takšnega, kakor vam ga je predlagal finančni minister.

Vladna večina je sprejela ekspoze z velikim odobravanjem in ploskanjem.

Debata

Po ekspozeju predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića je predsednik odredil razpravo o proračunu zunanjega ministrstva. Prvi je govoril posl. Luka Kostrenčić (JRZ), ki je v daljšem govoru podčrtaval uspehe dr. Stojadinovića v

zunanji politiki. Dokazoval je ogromni pomen prijateljstva z Italijo, ker smo v gospodarskem pogledu predvsem navezani na države rimskega trikotnika in osi Rim-Berlin. Trajna politika sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo pomeni ureditev enega izmed največjih zgodovinskih vprašanj v Evropi, ker likvidira stoletni antagonizem med Balkanskim in Apeninskim polotokom. Govoril je dalje proti »monopolu frankofilstva«, ki si ga skušajo prilastiti nekateri v tej državi, nato pa nadaljeval: »Naloga naše zunanje politike mora biti predvsem ta, braniti varnost Jugoslavije. Ker je Jugoslavija absolutno saturirana in nima nobenih ekspanzivnih pretenzij, ne smemo dovoliti, da bi nas kdo zapletel v spore in obračunavanja, ko bodo urejali

Ekspoze prosvetnega ministra

Na večerni seji, ki se je začela ob 17.30, je finančni odbor obravnaval proračun prosvetnega ministrstva. Prosvetni minister Magarašević je za uvod podal obširen ekspoze, v katerem je najprej orisal naš prosvetni razvoj od zedinjenja do danes ter podčrtal ogromni napredek, ki smo ga dosegli. Nato je med drugim izjavil:

Zamolčati ne smemo, da intenzivna, ozioroma vertikalna izgradnja naših prosvetnih ustanov ne more vzdržati koraka z zunanjim razširjanjem prosvetnega življenja. Čuti se potreba, da se s tem naglim razvojem ustavimo in da pri tem izstavimo samo ljudsko šolstvo in ljudsko prosveto, med tem pa izvedemo notranjo organizacijo obstoječih prosvetnih ustanov tako glede njihovih materialnih potreb kakor glede njihovih programatičnih oziroma načelno organizatoričnih dolžnosti.

Naša država ima že sedaj obilno število prosvetnih ustanov, število ustanov s tradicijo je pa zelo majhno. To velja za vsa področja prosvetnega življenja, torej za ljudskošolski, srednješolski in visokošolski pouk. Istočasno z izgradnjo naših šolskih ustanov je treba poglobiti tudi njihovo notranjo ureditev in skrbeti za potrebna materialna sredstva. Poleg tega je treba upoštevati kulturno prosvetne zahteve naših historičnih pokrajin in njihovih kulturnih središč. Nadalje je treba računati z razmerjem šole do vere in cerkve, kajti šola in cerkev sta vzgojna činitelja, ki morata delati vzporedno in harmonično pri izpopol-

nitvi sodobne družbe, in odklanjati vsako nesoglasje, ki bi ju moglo ločiti.

Skrbeli bomo, je nadaljeval prosvetni minister, za to, da pri vseh intelektualnih potrebah ne zanemarimo tudi moralne vzgojne naloge naše omladine. Naloga državne šole je, da posamezna vzgojna sredstva in posamezne znanstvene discipline pri izobrazbi posameznika prilagodimo tudi s potrebami vzgojnih namenov. Cisti intelektualizem, kakor kaže dosedanje izkustvo, ni mogel dograditi harmonično razvitega duhovnega človeka in je zato pedagoška veda pričela graditi moralno stran človeka, vzgajati njegovo voljo. V tej smeri se bo gibal tudi naš nadaljnje delo v ljudskem in srednjem šolstvu, kar predpisujejo že dosedanja organizacijski načrti in programi.

Nato minister poudarja, da obstoji sedaj velika razlika v stopnji in kvaliteti šolskih ustanov in da se zato ni mogoče omejiti samo na prosvetne ustanove tistih krajev, ki so živeli v preteklosti v ugodnejših okoliščinah in v kulturnejših razmerah, pač pa bo treba čimprej doseči to prosvetno stopnjo v tistih krajih države, ki so sedaj še na nižji stopnji razvoja.

Po ekspozeju prosvetnega ministra sta govorila med drugim poslanca Ivan Prekoršek (JNS) in Karl Gajšek (JRZ). Jutri dopoldne bo finančni odbor nadaljeval in končal razpravo o proračunu prosvetnega ministrstva, nato pa bo odšel na božično počitnice.

Gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Italijo

Podpis več novih gospodarskih sporazumov

Rim, 21. dec. b. Zunanji minister grof Ciano in nemški poslanik v Rimu Hassel sta podpisala te dni, kakor pravi uradni komunik, več gospodarskih sporazumov med Italijo in Nemčijo. Sporazumi so delo posebnega italijansko-nemškega gospodarskega odbora, ki je bil kot stalni organ ustanovljen v decembru 1936. Načeluje mu za Italijo senator Giannini, za Nemčijo pa Sarnow, višji funkcionar v nemškem gospodarskem ministertvu.

V spominu je še prva serija gospodarskih dogovorov, sklenjenih med Italijo in Nemčijo v decembru 1936, dva tedna po podpisu takozvanih berchtesgadenskih protokolov. V teh dogovorih so bile že določene osnove novih gospodarskih odnošajev med obojema državama. Pozornost je že tedaj zbudilo razširjenje veljavnih italijansko-nemških trgovinskih dogovorov na vse kolonialne posesti Italije, na Libijo in vzhodno Afriko. V njih so bile vnešene tudi še smernice o italijansko-nemškem gospodarskem sodelovanju v podunavskem bazenu. Sporazumno je bil nadalje že tedaj urejen železniški, rečni in pristniški promet med obojema državama, ki sta se zavezali, da bosta usmerjali svoj transport proti jugu odnosno proti severu.

Po teh prvih sporazumih se je italijansko-nemški stalni gospodarski odbor sestel drugič v maju v Monakovu, pred kratkim pa tretjič v Rimu. Nova serija gospodarskih dogovorov med obojema državama dokazuje, da se njuno sodelovanje normalno razvija na vseh področjih in da dobiva sedaj za političnim še gospodarski poudarek. Dejstvo je, da so v seznamu izmenjav z inozemstvom italijanske izmenjave z Nemčijo že na prvem

narodov približuje nad vse resni krizi. Kakor hitro nastopijo spremembe, ki omogočajo, da se postavi na dnevni red vprašanje, ali smejo prave, iskreno demokratske države ostati v Ženevi, ne da bi bila s tem prizadeta njihova nevtralnost, je s tem prav gotovo nastopila za Društvo narodov kritična doba, ki se ne more zanikati z nikakim še tako hvale vrednim optimizmom. Res je sicer, da so dosedaj šele napovedi naznačene bojazni pri nekaterih državah, toda vendar je tu vprašanje, ali se posreči ženevskim krogom prepričati politično javno mnenje, da se dejansko ni zgodila nikaka tako temeljna sprememba v Ženevi, ki bi dovoljevala obdolžitev, da gre tu za blok, napreren zoper drugi blok, zoper dinamične sile. V tej smeri se vrši sedaj tako rekoč nekaka pregrupaacija nazorov in poimovanja, a od odgovora na ta temeljna vprašanja je zavismo vse drugo.

Čangkajšek v Kantonu

Po porazu na severu se je kitajski vrhovni poveljnik odločil za obrambo Kantona

Kanton, 21. dec. o. Kitajski maršal Čang-kajšek, ki se je doslej mudil v Čangšuju, kjer se je zadnje dni zbral ves kitajski generalni štab, je danes prispel v Kanton. Kakor zatrjujejo dobro poučeni kitajski politični krogi, je kitajska vlada v zadnjih dneh prejela velike pošiljavitve letal iz tujine, zlasti iz Rusije in Amerike. Zato se je maršal, ki se je zadnje čase skrival pred javnostjo, odločil za nadaljnjo borbo proti Japoncem. Sklenil je sedaj braniti predvsem Kanton, kjer je že zbrana večina na novo dobavljenih ruskih in kitajskih letal.

Položaj v Hankovu je medtem postal zelo težaven. Vse kaže, da bo mesto kmalu v japonskih rokah. Več kitajskih divizij ga sicer brani z vso odločnostjo in skuša Japonce zadržati vsaj toliko časa, da bi lahko Kitajci v redu zapustili mesto, evakuacija pa napreduje zelo počasi, ker so kitajski begunci s svojimi družinami popolnoma zadela li reko Jangce. Sedaj se morejo Kitajci umikati iz mesta le še po železnici in po cestah. Evakuacija mesta po železnici japonska letala hudo ovirajo.

Priprave za obrambo mesta

Hongkong, 21. dec. g. V Kantonu se vrši jo zaradi pričakovane japonske ofenzive obširne priprave za obrambo. Nad 300.000 ljudi se je udeležilo zborovanja, na katerem je župan prečital proglas, ki napoveduje boj do zanje kaplje krvi. Vojaški guverner v Kantonu je poslal več brigad v zaliv Bias, da ee prepreči izkrcaanje japonskih čet. Na meji angleške koncesije v Kantonu so zgrajene žične ovire in zavežišča. V zaliv Bias sta prispeli dve japonski transportni ladji, japonske čete pa se še niso izkrcale.

Kitajski uspehi v Šansiju in Šantungu

Šanghaj, 21. dec. o. V severni Kitajski je kitajska vojska v poslednjih dneh dosegla pomembne uspehe v borbi proti posameznim japonskim kolonom, ki so prodirle v pokrajini Šansi in Šantung. Velika japonska kolona je v zadnjih dneh skušala zavzeti mesto Pujang, pred katerim je prišlo do bitke, ki se je končala s hudim japonskim porazom. Japonski oddelki se sedaj naglo umikajo proti severovzhodu. Kitajska vojska je po nekih poročilih iz hopejske dežele osvojila Cingpung in Lieshuang ter prodira sedaj proti Nanonohu in Huangtangu v zapadnem Šantungu. Drugi oddelki kitajske vojske se tudi že bližajo glavnemu mestu dežele Cirantuju Japonci so morali sprito četo prekiniti vse svoje operacije v Šantungu.

Hankov, 21. dec. w. Semkaj je prispel a več, da bo Zunanja Mongolija razpustila svojo

republikanske državno zvezo ter prisegla zvestobo Kitajski. Ta vest je povzročila veliko pozornost.

Anglija priznava samo Čangkajška

London, 21. decembra. b. V spodnji zbornici je bil včeraj interpellacijski dan. Na vprašanje nekega poslanca, ali sta si London in Washington izmenjala predloge o skupnem ojačenju daljnovzhodnega brodograja, je zunanji minister Eden na kratko odgovoril: »O tem vam ne morem, žal, nič povedati.« Nato ga je isti poslanec vprašal, ali da lahko vsaj zagotovilo, da angleška vlada ne bo priznala od Japoncev postavljene vlade v Pekingu. Na to vprašanje je bil Edenov odgovor jaseen: »Britanska vlada priznava samo osrednjo kitajsko vlado kot vlado vse Kitajske. Zato priznanje kake nove uprave ne prihaja v poštev.«

Sovjetski poslanik pri Hiroti

Tokio, 21. decembra. b. Sovjetski poslanik Slavucki se je zgledal v znanjem ministrstvu, kjer je imel zelo dolg razgovor z namestnikom zunanjega ministra Horinšijem. O vsebini razgovora niso znane podrobnosti.

Pokolji na meji San Dominga

Washington, 21. dec. o. Poslanik republike Haiti v Washingtonu je danes objavil senzacionalne informacije o novem pokolju Haičanov v San Domingu. Spor med obojema državama traja že več mesecev. Na meji je bilo doslej že več spopadov. Ves spor je prav za prav gospodarskega značaja. Revni Haičani so se pričeli v zadnjem času seliti v San Domingo, kjer so za manjše plače našli delo in zaslužek, kar je med domaćim delavstvom izzvalo hud odpor. Pričeli so napadati iljudi iz Haitija in je bilo pri poslednjem spopadu ubitih baje 3.000 Haičanov. Skupno število doslej pobitih ljudi iz Haitija znaša baje že 12.000. Haitiska vlada je zaradi teh pokoljev že ponovno zahtevala od vlade v Zedinjenih državah, naj intervenirajo pri vladi republike San Domingo, a doslej »edno zaman. Poslaništvo je v svojem komuniqueju napovedalo, da bo haitiska vlada sama skušala poskrbeti, da življenje njenih državljanov v sosedni državi ne bo več izpostavljeno nevarnostim in da se bodo prenehali tudi obmejni spopadi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Češkoslovaška in Nemčija

Vprašanje časopisnega premirja in ustavitve delavnosti nemških emigrantov

Praga, 21. decembra. b. V zvezi z glasovno inozemsko časopisja, ki napovedujejo kot prvo posledico Delbosovih praskih razgovorov začetek konkretnih pogajanj med ČSR in Nemčijo, se oglašajo tudi nekateri oficijozni češkoslovaški listi s svojimi prvim komentarji. Tako objavlja znani diplomatski sodnik »Lidovih Novin«, Ripka, katerega zveze s češkoslovaškim zunanjim ministrom so znane, zanimiv članek pod naslovom: »O čem se pogajamo z Nemčijo«, v katerem prvi med drugim:

Nemške ponudbe za časopisno premirje

Ze pred nekaj tedni — in poudariti moramo, se pred Halifaxovim obiskom v Nemčiji — so z uradnih mest v Berlinu pozvedovali, kako bi se odstranila napetost in nerazumevanje med ČSR in Nemčijo. Praga je bila takoj pripravljena spustiti se v kakršnokoli konkretna pogajanja o vprašanju, katerih ureditev bi mogla pomekniti in zadovoljiti obe stranki. V konkretnih razgovorih, ki so se nato začeli med nemškim zunanjim ministrom in češkoslovaškim poslanikom v Pragi Mašinim ter češkoslovaškim zunanjim ministrom in nemškim poslanikom Eisenlohom, je šlo v glavnem za dve vprašanji: za sklenitev časopisnega premirja, s katerim naj bi se obe vladi zavezali, da bosta pomirjevalno vplivali na medsebojne polemike in kritike, dočim so Nemci še posebej postavili v ospredje vprašanje politične delavnosti nemške emigracije v ČSR. Emigrantski tisk naj bi bil odslej podvržen strožji kontroli in naj bi se emigrantskim publicistom prepovedalo pisanje v drugih listih. V istem smislu je Berlin izrazil svojo željo tudi v Parizu in je prav zaradi tega obiskal te dni Berlin tiskovni šef francoskega zunanjega ministrstva Comert. Nemška vlada je še posebej opozorila na nekatere emigrantske liste v ČSR in Franciji, med njimi na Strasserovo »Deutsche Revolution«, na socialno demokratski list »Neuer Vorwärts« in »Weltbühne« v ČSR, na »Das Neue Tagebuch« in »Pariser Tageszeitung« v Parizu. Nemci pa so se pritožili tudi nad nekaterimi takimi listi, ki sicer niso emigrantski, v katerih pa emigranti sodelujejo, tako na »Die Wahrheit«, »Prager Mittag« in »Prager Montag«. Češkoslovaška vlada se je postavila v pogajanjih na stališče, da bi bila pripravljena ustreči nemški želji le pod pogojem, da bi tudi Nemčija s svoje strani prepovedala vse liste in zaplenila vse publikacije, ki hujšajo proti ČSR, posebej pa naj bi prepovedala politično delovanje in pisanje Henleinovim emigrantom v rajhu. Češkoslovaška vlada se je torej skratka postavila na stališče striktno reciprocitete. Razen tega bi bilo tak mednarodni dogovor mogoče izvesti le v okviru notranje zakonodaje v obeh državah. To bi pa bilo zelo težko predvsem zaradi tega, ker so tiskovni zakoni v demokratičnih državah čisto drugačni kakor v totalitarnih.

Organizacija nacistov na češkoslovaškem

Nadaljni predmet dosedanjih razgovorov med uradnimi krogi ČSR in Nemčije je bila nemška zahteva, naj bi ČSR dovolila Nemcem, ki so državljani tretjega rajha, da se smejo organizirati v narodno socialistični stranki pod nadzorstvom nemškega poslanika v Pragi kot inozemska nacistična organizacija. Podobne zahteve je stavila Nemčija tudi nekaterim drugim državam, tako na primer Holandski, Švici in Maščarski. Ta zahteva je seveda pri nas naletela na razne pomisleke, ki so najprej pravnega značaja, kajti pri nas ni dovoljeno, da bi se politično organizirali podaniki tujih držav. Na drugi strani bi imel tak dogovor tudi svoje prednosti, ker bi odslej prevzelo nadzorstvo nad rajhovskimi državljani samo nemško poslanstvo v

Pragi, ki bi bilo zato tudi odgovorno za delo teh nemških državljanov. O tem vprašanju se vodijo v ostalem razgovoru še nadalje in češkoslovaška želja proučiti stališče, na katero so se postavile tudi druge države, katerim je Nemčija postavila isto zahtevo.

Hitlerjev »Mein Kampf«

Nemški vladi je nadalje mnogo do tega, da bi se češkoslovaški zakon o državni varnosti ne izvajal prestrogo napram rajhovskim državljanom, ki žive v ČSR. Zaradi jasnosti bodi poudarjeno, da nemška vlada pri tem nikakor ne misli na sudet-ske Nemce, temveč zares samo na rajhovske državljane. Med poslednjimi je končno želja nemške vlade, naj bi ČSR dovolila na svojem ozemlju razprodajo Hitlerjeve knjige »Mein Kampf« in nekaterih drugih narodno socialističnih publikacij. O vseh teh vprašanjih, zaključuje svoja izjavanja Ripka, se vodijo sedaj pogajanja po redni diplomatski poti. Ni mogoče še reči, kakšen bo njih uspeh, vsekakor pa moramo na obeh straneh ugotoviti dobro voljo, da bi čimprej prišlo do izboljšanja odnosov med ČSR in Nemčijo. Nade vzbujajo okolnosti, da se nemška vlada v svojih zahtevah nikjer ni dotaknila vprašanja sudet-skih Nemcev, temveč se nasprotno v pogledu tega vprašanja obnaša zelo korektno. Visti pa, ki govore o bližnji sklenitvi političnega pakta med ČSR in Nemčijo, niso točne, ker se doslej s te strani ni nič spremenilo. ČSR pa bi podpisala tudi tak pakt, vendar le pod pogojem, da bi Nemčija spoštovala omise čsl. zunanje politike, ki se ne želi odpovedati že sklenjenim pogodbam.

Italijanska sodba o Delbosovih uspehih

Rim, 21. decembra. b. Nekateri italijanski listi, med njimi turinski »Gazzetta del Popolo«, poudarjajo v svojih komentarjih o rezultatih Delbosovega potovanja, da ni prezreti nekaterih pozitivnih elementov. Tako se zdi, da je Češkoslovaška že trdno odločena, da se približa sosednim državam, tudi Nemčiji, vsekakor pod pogojem, da ostaneta njena državna nedotakljivost ter načelo nemvmešavanja v njene notranje zadeve povsem neokrnjena. Pomen Delbosovih praskih razgovorov, piše »Gazzetta del Popolo«, je v tem, da bo ČSR z obljubo gospodarskih koncesij Franciji in skladu z njenimi dosedanjimi mednarodnimi zvezami, ki ostanejo v veljavi, iskala sporazum z Nemčijo. Napoveduje se torej nekak kompromis med obvezami kolektivnega značaja in novimi dvostranskimi sporazumi. Na zgolj gospodarskem področju bo Pariz podpiral češkoslovaške napore za zblizanje z ostalimi podunavskimi državami, kar bi seveda vplivalo na okrepitev avstrijskega položaja na eni strani, na drugi pa na izboljšanje odnosa med državami Male antante in Maščarske.

Delbos obišče Berlin?

Budimpešta, 21. decembra. b. Znani francoski publicisti Jules Sauerwein, ki je spremljal francoskega zunanjega ministra na njegovem srednjeevropskem potovanju, je imel snodi tu predavanje o novinarstvu. V izjavi, ki jo je dal poročevalcu »Az Est«, je izjavil med drugim, da bo zanesljivih informacij, ki so mu na razpolago, lahko izdal, da bo francoski zunanji minister Delbos takoj po januarskem zasедanju sveta Društva narodov odpotoval na uradni obisk v Berlin. Njegov obisk v nemški prestolnici je torej nameravan v drugi polovici januarja.

Leninova „stara garda“ bo kmalu iztrebljena

Med najnovejšimi Stalinovimi žrtvami je tudi znani diplomat Karahan

Moskva, 21. decembra. b. Vojno sodišče je obsodilo osem visokih sovjetskih funkcionarjev, med njimi tudi bivšega namestnika ljudskega komisarja za zunanje zadeve Karahana, na smrt. Uradno poročilo o tej eksekuciji ne navaja dneva ustrelitve, temveč samo ugotavlja, da je to sodbo sprejelo vojno sodišče v četrtek, torej štiri dni po »Stalinovih volitvah« z dne 12. t. m. Kakor pravi uradno poročilo, so bili vsi ustreleni obtoženi veleizdaje, terorizma in vohunstva. Vsi obtoženi so očitana dejanja priznali.

Lista novih ustrelenih vsebuje naslednja imena: Lev Mihailevič Karahan, star 48 let, boljševik od leta 1917. Skupno s Trockim je bil član sovjetske mirovne delegacije v Brest Litovsku. Po končani poljsko-sovjetski vojni je bil sovjetski poslanik v Varšavi (do leta 1925), nato eno leto v Peking, od leta 1928 do 1934 pa namestnik ljudskega komisarja za zunanje zadeve. Od leta 1933 do začetka letošnjega leta je bil Karahan sovjetski poslanik v Ankari. Ker so se medtem odnosili med Turčijo in Rusijo poslabšali, je padel v nemilost in je bil odpoklican, kmalu nato tudi zaprt in sedaj ustrelen.

Jenukidze je drugi na listi. Do leta 1935 je bil tajnik osrednjega izvršnega odbora. Kakor Karahan, je tudi on pripadal k »stari gardi«. Dolga leta je bil najintimnejši prijatelj svojega georgijskega tovariša Stalina. Ko je zapustil visoko mesto v Moskvi, je bil imenovan za predsednika Transkavkazije. Kmalu nato pa je bil zaprt in preganjen v Sibirijo. Bilo mu je 60 let.

Tretji v vrsti je Mamja Dimitrijevič Orašelski, star 54 let, doma iz Kavkaza. Po nastopu sovjetev je dosegel visoka mesta v Georgiji, od koder je bil pozvan celo v Moskvo in je postal član sveta ljudskih komisarjev ter osrednjega izvršnega odbora stranke.

Ostali so manj znani: Ševaljev, vodja komunistične organizacije v Azovu ob Črnem morju, Larin iz Rostova, Zuckerma, bivši

šef daljnovzhodnega oddelka v zunanjem ministru, Steiger, neoficielni šef protokola in zvezni član med zunanjim ministrom ter poslanstvi in končno Netelev, o katerem podrobnosti niso znane.

Še 24 diplomatov pride pred sodišče

London, 21. dec. o. »Daily Express« poroča, da bodo v kratkem pred vrhovnim vojaškim sodiščem v Moskvi še nekateri procesi proti ruskim diplomatom, policijskim funkcionarjem in oficirjem zaradi veleizdaje in opozicije proti sedanjemu režimu. Obtoženih bo 24 diplomatov, med njimi trije poslaniki. 20 bivših višjih uradnikov GPU in trije častniki. Med obtoženimi bosta tudi Buharin in Rykov.

Prezident dr. Beneš povabljen v Pariz

Pariz, 21. decembra. b. Oficijozni »Temps« poroča iz Prage, da je francoski zunanji minister Delbos ob svojem obisku v Pragi izročil prezidentu Češkoslovaške dr. Benešu povabilo francoskega predsedenta na uradni obisk v Franciji. Dr. Beneš je povabil sprejel in se bo nanj odzval enkrat spomladi.

Nemško brodovje v Neaplju

Neapelj, 21. dec. o. Nemška krizarka »Deutschland« in rušilci »Falk« in »Möwe«, »Greife« in »Kondor« so prispeli iz Cagliarija v Neapelj, kjer nameravajo ostati do 2. januarja, ko bodo te ladje zopet odplule na Sredozemsko morje. Politični krogi zatrjujejo, da so v zadnjem mesecu, ko o njih ni bilo nobenih vest, bržkone patrulirale po Sredozemskem morju in oprezovala za ruski in drugi ladjam, ki so plule proti Španiji. Baje bodo po bojičnih praznikih nadaljevale na svoj posel.

Beleške

Integralno jugoslovanska stranka

Te dni se mudi v Beogradu dr. Lujo Vojnović, ki je bil nekdanji dalmatinski pesnik in pisatelj. Obiskal ga je tudi urednik »Samouprava«, službenega glasila JRZ, in list prinaša sedaj Vojnovičovo izjavo, ki med drugim pravi:

»Sem z dušo in telesom član JRZ. To pa zato, ker je to stranka, ki ni omejena po nobenih pokrajinskih in plemenskih ozirih. Nasprotno je JRZ prava, integralno in splošno jugoslovanska stranka, tako da se lahko bori pod njeno zastavo vsak Jugosloven.«

»Samouprava«

o »tavačojih Slovencev«

Po dolgem času se je oglašil na račun »tavačojih Slovencev« tudi glavni organ JRZ, obstoji ta samo v glavah tistih, ki la »Slovenska prava«, ki je objavila vest, da se je »skupina pristaev bivše Slovenske ljudske stranke, ki je proti programu in politiki JRZ, pridružila dr. Mačkuc. Samouprava se hudeje nad »Slovensko vasjo« kako more pisati tako debele laži, kajti »pri nedeljskih občinskih volitvah so Slovenci zopet najbolje demantirali vse vesti, da niso vsi z dr. Korošcem, Kar se tiče tako zvane opozicije med Slovenci proti JRZ, obstoji ta samo v glavah tistih, ki jih narod več ne mara. Kogar je narod obsodil, ta naj ne pričakuje amnestije.«

V mejah narodnega edinstva

Na svoji turneji po Črni gori se je ustavil minister za socialno politiko Dragiša Cvetković tudi na Cetinju in se tudi tam udeležil konference JRZ. V svojem obširnem govoru je poročal o delu in politiki vlade ter razpravljal o zagrebškem sporazumu. O tem je med drugim rekel: »Tudi mi smo se nad dve leti trudili popraviti neurejene odnose s Hrvati. Stori-li smo vse mogoče, da rešimo hrvatsko vprašanje, toda v mejah narodnega edinstva našega naroda. Brez edinstva ni cilja za naše skupno življenje. Mi pa želimo uvesti polno samoupravno življenje, tako da bodo prišli do izraza tudi lokalni gospodarski in socialni interesi. Vedeti pa je treba pri tem, kaj je splošno in skupno in o čemer se sploh ne da razpravljati.«

Politična šola JRZ

Beograjski listi poročajo, da je bil v soboto v Beogradu zaključen prvi tečaj politične šole za omladince JRZ. Svečanosti sta prisostvovala tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in notranji minister dr. Korošec. Tečaja so se udeležili omladinci JRZ iz vse države. Na zaključni slovesnosti se je v imenu udeležencev iz dravske banovine zahvalil g. Melihar iz Maribora.

Zabavna polemika

Zabeležili smo že volitve na medicinski fakulteti zagrebske univerze, kjer so mačkovski akademiki nastopili s dvema listama, z listo HSS in z drugo listo, ki jo je »Hrvatski dnevnik« nazval »klorofašistično«. Zmagala je lista HSS. Klerikalna »Hrvatska straža« se je hudovala nad »Hrvatskim dnevnikom« zaradi izraza »klorofašistično«, obenem pa je zapisala, da je lista HSS zmagala samo zato, ker so za njo glasovali tudi marksisti in židi. Na to očitek, ki ga mnogokrat slišimo tudi ob volitvah na ljubljanski univerzi, je odgovoril »Hrvatski dnevnik« in s svoje strani ugotovil, da je za listo HSS glasovali 49 Nehrvtov Srbov, Bolgarov, Židov in Nemcev, z listo, ki jo imenuje klorofašistično pa 54 Nhrvtov, torej absolutno in še bolj relativno mnogo več.

Mariborska »Neodvisnost« bo zopet začela izhajati?

Pred mesecem dni je prenehal izhajati mariborski tednik »Neodvisnost«, ki se je bil brez uspeha poskušal uveljaviti v najrazličnejših kulturnih in političnih smereh, nazadnje v tako zvanem kmečko-delavskem gibanju pod vodstvom dr. Kerkovca. Kakor ta pokret sam, se tudi »Neodvisnost« kot njegovo glasillo ni mogla razviti. Sedaj nam poročajo iz Maribora, da se snuje ali se je morda že osnoval nov konzorcij, ki bo še enkrat poskušal z izdajanjem lista. Prva nova številka bo menda izšla še za Novo leto. Po sedanjih napovedih se list v bodoče ne bo več angiral za nobeno politično skupino, temveč bo skušal biti »neodvisnost« v pravem pomenu besede.

Shod vojvodinske združene opozicije

V nedeljo je bil v Senti shod vojvodinskih skupin združene opozicije, ki jih vodi znani dr. Duda Bošković. Po poročilih listov se je zbralo več sto delegatov iz 65 vojvodinskih občin. Govorili so Grga Vuković, dr. Vujčić in za Maščare dr. Nagy. S shoda so brzojavno pozdravili dr. Mačka. Adama Pribečevića in dr. Boškovića.

Katoličani in samostojnost Avstrije

»Hrvatska straža« razpravlja o položaju Avstrije. Med drugim pravi: »S katoliškega stališča je žeteli, da se ohrani avstrijska samostojnost. Ne gre samo za verski položaj v Avstriji, temveč tudi za to, da obziri na Avstrijo varujejo katoličane v Nemčiji še pred hujšim preganjanjem. Ako bi nacizem zavzel Avstrijo, bi bilo samo vprašanje časa, kdaj bi preplaval tudi Sudete in Maščarsko. Po takem zmagovitem pohodu pa bi bilo verjetno, da bi nacizem sploh obračunal s srednjeevropskim katolicizmom. Zato so vsi katoličani zainteresirani na tem, da ne pride do anslusa.«

Dalje pravi list, da se iz navedenih razlogov zavzemajo za neodvisnost Avstrije ne samo avstrijski škofje, temveč da tudi sam papež ob vsaki priliki kaže svojo naklonjenost tej državi. To stališče cerkve je v skladu z interesi vseh srednjeevropskih katoliških narodov, od Hrvatov in Slovencev pa do Čehov in Slovakov.

Kraljevsko vprašanje na Maščarskem

V Szolnoku na Maščarskem so v ponedeljek odkrili spomenik nedavno umrlemu generalu Stefanu Horthyju, bratu državnega regenta admirala Horthyja. Svečanosti se je udeležil tudi regent sam in je ob tej

Tatarescova zmaga

Pri ponedeljskih parlamentarnih volitvah v Rumuniji si je vladna koalicija priborila absolutno večino mandatov

Bukarešta, 21. dec. o. Šele dan je bilo mogoče dobiti prve rezultate o včerajšnjih volitvah v novo poslansko zbornico, pa tudi ti podatki še niso definitivni. Končni rezultati so znani le iz 40 od 72 volilnih okrožij. Po njih je dobila vladna koalicija 41,2% vseh glasov, narodna kmečka stranka dr. Mania 21,56%, rasistična stranka »Vse za domovino« 14,6%, narodno krščanska stranka Goge 7%, liberalni disidenti pod vodstvom Julija Bratianu 6%, ljudska stranka Avaresca pa dobra 2 odstotka. Ostale stranke so prejale manj kakor po 2% vseh glasov.

Udeležba pri volitvah je bila povprečno slaba. To velja zlasti za podeželje in še prav posebno za Bukovino in Besarabijo, kjer so divjali večer veliki snežni meteži, tako da je bil promet na mnogih krajih prekinjen. Za sedaj tudi še ni ni približno znan odstotek volilne udeležbe.

Po rumunskem volilnem zakonu dobi vladna absolutno večino mandatov v novi poslanski zbornici, ker si je pridobila nad 40 odstotkov vseh oddanih glasov. Nadalje ji pripadejo tudi mandati vseh onih strank, ki niso prejeli niti po 2 odstotka glasov. Ostale mandate si opozicijske stranke razdelijo po proporcionalnem sistemu.

Kolikor je bilo mogoče dostojno svedeti, so bili poleg vseh glavnih vladnih kandidatov izvoljeni od opozicije Nikolaj Titulescu, dr. Maniu, Pop, Angelescu, Mihalea, Bratianu in drugi ugledni rumunski opozicijski politiki.

Ponedeljek je prišlo do prvih hudih incidentov. Tako poročajo, da je v Mogorozu več sto madžarskih volivcev napadlo volišče in se spopadlo z orožniki, ki so ga stražili. Pri spopadu je bil en Madžar ubit, 8 pa ranjenih. V Paitreanu so pristajali stranke »Vse za domovino« pretepli 20 židovskih volivcev. Nekateri izmed njih so morali prepeljati v bolnišnico. Ponekod so nastali spopadi tudi med pristajali vladnih strank ter narodne kmečke stranke.

Dr. Maček in hrvatska katoliška akcija

»Hrvatski dnevnik« komentira v včerajšnjem uvodniku izjavo zagrebskega nadškofa dr. Stepinca, da se duhovščina njegove škofije tudi v bodoče ne bo smela vmešavati v dnevno strankarsko politiko. Po mišljenju »Hrvatskega dnevnika«, glavnega glasila politike dr. Mačka, se je nadškof dr. Stepinac zato tako decidirano izjavil proti vsakemu političnemu udeleževanju svoje podrejene duhovščine, ker se zaveda, da so skoraj vsi njegovi verniki organizirani v vrstah HSS. Prav tako je znano, da ni imela katoliška cerkev vse do danes nobenih konfliktov z vodstvom hrvatskega narodnega pokreta. Znano je tudi pozitivno stališče hrvatskega kmečkega gibanja nampram krščanstvu. Izjavo nadškofa dr. Stepinca pa ni smatrati samo za navodilo podrejeni duhovščini, nego tudi vsem organiziranim skupinam katoliškega dela med Hrvati.«

V tem pogledu pa po mnenju Mačkovega dnevnika ni vse tako jasno, kakor je bila jasna izjava dr. Stepinca. Opozorja na pisanje »Hrvatskega dnevnika«, o kateri pravi, da skoro ne mine dan, da ne bi izkazala svojih nesimpatij nampram vodstvu hrvatskega narodnega pokreta in poskusila podcenjevati njegovo delo. Nastopajoč pod firmo nestrankarskega lista piše proti po-

litiki in taktiki HSS in prav nič ne prikriva, da se ogreva za povsem drugo politiko in taktiko. Danes prevladuje mišljenje, da je »Hrvatska straža« organ nasprotnikov HSS, ki izvajajo svoje delo vztrajno in po načrtu. Način njenega pisanja je povsem negativen do HSS.«

Dalje pravi »Hrvatski dnevnik«: Ako bi »Hrvatska straža« ne bila glasilo katoliške akcije, bi bil položaj docela drug. Kot taka pa stoji v posebnih odnosih z zagrebškim naškofom. Katoliška akcija je cerkvena organizacija, povezana na smer-nice, ki jih daje zagrebški nadškof. In če je cerkvena oblast merodajna in odgovorna za delo katoliške akcije, potem je odgovorna tudi za pisanje glasila te katoliške cerkvene organizacije. Nadškof dr. Stepinac si je znal že parkrat pridobiti spoštovanje svojih volij, kar se pa tiče »Hrvatskega dnevnika«, moramo na žalost že reči, da ga ni poslušala. Zaradi tega hrvatski kmečki pokret seveda ne bo nastopil proti cerkvi. Vprašanje je pa, če bo lahko ostal v sedanjem prijateljskem razpoloženju do take katoliške akcije, kakšno predstavlja »Hrvatska straža«.

Van Zeeland v Parizu

Pariz, 21. dec. AA. Davi ob 8.30 je prispel iz Rima v Pariz bivši predsednik belgijske vlade Van Zeeland. Z istim vlakom je prispel tudi pariški nadškof kardinal msgr. Verdier, ki je včeraj zapustil Vatikan.

Pariz, 21. dec. g. Bivši belgijski min. predsednik Van Zeeland, ki je danes prispel v Pariz, je izdelal spomenico, ki obsega 35 s strojem pisanih strani ter vsebuje v glavnem dva predloga: ustanovitev mednarodnega fonda za izenačenje deviz in sklicanje mednarodne gospodarske konference. Od Van Zeelanda predlagani fond za izenačenje deviz naj bi omogočil mobilizacijo vseh zamrzanih kreditov. Pri tem bi banka za mednarodna plačila imela važno vlogo. Smatrajo kot gotovo, da bodo tri zapadne države, ki so Van Zeelandu poverile njegovo misljo, sprejele te predloge.

Oporoka pokojnega nadškofa dr. Bauerja

Zagreb, 21. dec. o. Kakor znano so zagrebški listi splošno objavili vest, da je pokojni nadškof dr. Bauer napravil oporoko. Dan pozneje je bila ta vest demantirana. Sedaj pa so pokojnikovo oporoko vendarle našli. Danes je bila izročena sodišču, kjer so jo tudi že odprli. Izvedelo se je, da je pokojnik razdelil svoje imetje na tri dele. 10 procentov svojega zasebnega imetja je zapustil Juroslavenski akademiji znanosti in umetnosti, ki ji je bil dobri dve desetletji pokrovitelj, nadaljnjih 10 odstotkov je zapustil svoji rodbini, ostalo premoženje pa nadškofskemu dijaškemu semenišču v Zagrebu.

Seja Suzorja

Zagreb, 21. dec. o. V Zagrebu spet zaseda ravnateljstvo Suzorja. Zasedanje bo trajalo bržkone tri dni.

Na svoji današnji seji je razpravljalo ravnateljstvo v novih posojilih posameznim občinam. Med drugim je bilo povisano posojilo, ki ga je pri Suzorji najela tržaška občina, na en milijon dinarjev. Nadalje so sklenili dati Merkurju na posodo 2 milijona dinarjev, da bo lahko dogradil svoj sanatorij.

Sprejeto je bilo poročilo o poslovanju delavskega zavarovanja. Ugotovili so, da ima zagrebški OUZD kljub povečanim povprečnim merdam in številu zavarovancev še zmerom primanjkljaj v znesku poltruglega milijona dinarjev. Zaradi tega so bili izdani ukrepi, da se upravni izdatki OUZD v Zagrebu zmanjšajo. Na današnji seji je bila prečitana tudi resolucija, ki so jo snoli na svojem seštantu sprejele organizacije Zveze namestencev delavskega zavarovanja. Proti koncu seje se je pričela razprava o proračunu Suzorja za prihodnje leto. Proračunska razprava se bo jutri nadaljevala.

Prišli govoril o madžarski nacionalni politiki. Najprej je odločno zavnil vesti, da bi se na Madžarskem pripravljala kaka diktatura. Rekel je, da ni med Madžari nikogar, ki bi mogel biti diktator. Prebivalstvo se lahko brezopojno zanesa na lojalnost zakonodajne in izvršne oblasti.

V nadaljnjem govoru se je regent dotaknil tudi kraljevskega vprašanja. Dejal je, da smatra za svojo dolžnost čuvati prastaro madžarsko tradicijo kraljevstva. Republikanska državna oblika je na Madžarskem nemogoča. Vendar je treba podtržati, da imajo samo po ustavi določeni činitelji pravico sklepati o tem, ali, kdaj in kako naj se to vprašanje reši. Zaradi tega je regent pozval madžarsko javnost, naj kraljevskega vprašanja ne vlači v politične borbe.

Iz državne službe

Beograd, 21. dec. p. Na ljubljanskem vseučilišču so napredovali: na medicinski fakulteti za docenta v 4/1. dr. Albin Selškar, za asistenta v 6. skupini dr. Hubert Pehani; na filozofski fakulteti za docenta v 5. pol. skupini dr. Ivan Rakovec, za asistenta v 5. pol. skupini dr. Oskar Reja, za docenta v 6. skupini dr. Anton Kuhek, za izrednega profesorja v 4. pol. skupini 1. stopnje dr. Roman Kenk; na bogoslovni fakulteti za rednega profesorja dr. Ciril Potocnik iz škofijskega semenišča.

Na lastno prošnjo je bil reaktiviran v 3/2 upokojeni profesor dr. Vinko Šarabon in nameščen na učiteljsko v Ljubljani.

V ljubljanskem Narodnem gledališču so napredovali v 6. pol. skupino Ivan Trost in Emil Kralj, v 7. pa Niko Stritar.

Na meščanskih šolah so napredovali v 6. pol. skupino strokovni učitelj Just Hvala v Novem mestu, v 7. pol. skupino upravitelj Ivan Tojerš v Slovenjgradcu in učiteljica Julijana Šušteršič v Ljubotmeru.

Upokojen je inž. Ernest Lavrenčič, vst. svetnik poštnega ministrstva, premeščen na sta kontrolorka Marija Fridl iz Kostanjevice v Novomestu in kontrolor Gabrijel Marušič iz Ljubljane na Jesenice.

Zimski izletniški vlaki na Gorenjsko

Pričenši od 25. decembra dalje vozi ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana gl. kol. — Jesenice—Rateče—Planica, od-nosno Bistrica Boh. jez. izletniški vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 6. uri, s postankom samo v Ljubljani gor. kol., Kranju in Lescah—Bledu, s prihodom na Jesenice ob 7.35, v Rateče—Planico ob 8.39 min. in Bistrico Boh. jez. ob 8.39. Od Jesenice do Bistrice Boh. jez. in Rateče—Planice ima vlak postanke na vseh postajah in postajališčih.

V obratni smeri vozi izletniški vlak s odhodom iz Bistrice Boh. jez. ob 19.11, iz Rateče—Planice ob 19.14, v Jesenice ob 20.27 in s prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 22.12. Nadalje vozi ob nedeljah in praznikih na progi Jesenice—Rateče—Planica potniški vlak z odhodom iz Jesenice ob 21.07 min in s prihodom v Rateče—Planico ob 21.56, zato pa izostane ob nedeljah in praznikih na progi Jesenice—Fusine—Laghi mešani vlak z odhodom iz Jesenice ob 6.15.

Huda zima v Švici

Bern, 21. dec. w. V Švici vlada izreden mraz. Tudi v nižinah beleži termometer 18 stopenj pod ničlo.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Hladni zrak pokriva skoro vso evropsko celino na zahodu, v središču in jugovzhodu. Oblačno s snegom in vzhodni polovici Evrope in z dežjem na skrajnem zahodu. V srednji Evropi, posebno v Alpah, prevladuje jasno vreme s nekaj megle. V Jugoslaviji je oblačno s snegom in dežjem razen v primorju, kjer prevladuje jasno vreme. Toplota je nekoliko padla. Najnižja Kalinovik —10, najvišja Šipanj 14 C.

Zemunska vremenska napoved: Postopna razjasnitev v severni polovici, posebno v zahodnih predelih. Jasno na primorju. V južni polovici in v vzhodnih krajih bo še prevladovala oblačnost z nekaj snega in dežja. Toplota bo še padla.

Zagrebska: Pričakovati je stalnega vremena. Temperatura bo še nadalje padla. V gorah bo snežilo.

Dunajska: Po večini jasno, v gorah zelo mraz, tudi godnaji po večini pod ničlo.

Naši kraji in ljudje

Prešernov dom naj odkupi mladina Po šolah bodo zbrali v ta namen 200.000 din

Ljubljana, 21. decembra. 8. februarja se bomo spet spominjali obletnice Prešernove smrti. Izšla je pobuda za odkup Prešernovega rojstnega doma v Vrbi. Osnovalec se je poseben odbor, ki mu predseduje rektor dr. Rado Kušej, član pa so Oton Zupančič, univ. prof. dr. Fran Kidrič, prosvetni načelnik dr. Lovro Sušnik, dr. Dragotin Lončar, vseuč. prof. dr. Fran Lukman, dr. France Koblar in pisatelj Fran Finžgar, ki je blagajnik.

V Prešernovi rojstni hiši gospodari zdaj potomka Prešernove sestre, vdova z 8 otroki. Pripravljen je hišo z majhnim svetom okrog nje prodati odboru pod pogojem, da ji odbor sežida v bližini novo hišo in ji plača nekaj odstotnine za odstopljeni svet. Odbor je ustvaril načrt, da bi se ta značilna in znamenita gorenjska hiša popravila kolikor mogoče v prvotni obliki. Opremila naj bi se s pohištvo iz Prešernove dobe in postala majhen muzej. Je sredi tujeskega prometa in jo prihajajo vsako leto obiskovat številne šole in izletniki. V hiši naj bi stanoval samo oskrbnik, postala pa bi last dravske banovine, ki je pripravljena prevzeti jo v varstvo.

Izvedba načrta zahteva okrog 200.000 din. Odbor ne želi zbrati denarja iz jav-

nih sredstev, ker sodi, da bi počastitev Prešerna bila lepša, če jo izkaže ves narod. Zato je odbor sklenil naprositi po banški upravi vse učitelje in učence šol v dravski banovini, da združeno zbero potrebna sredstva. V dravski banovini je 197.108 učencev, ki spadajo pod prosvetni oddelk. Če pritegnemo še druga učilišča, se zviša število na okroglih 200.000. Če da vsak učenec le 1 din, je potrební denar že zbran. Želja odbora pa je, da je zbiranje povsem prostovoljno, zato naj bi učenci premožnejših staršev darovali za siromašnejše. Ena učna ura dne 8. februarja 1938 bo služila vsepovsod predavanju o Prešernu in takrat se bo mladina seznanila z načrtom za zbirko, ki se bo zaključila s 15. marcem 1938. Potem bo kr. banska uprava poslala odboru točno poročilo o uspehu zbirke. Početniki načrta so prepričani, da bo akcija uspešna. Vse šole so že prejele obvestilo o tem, kakor tudi predavanja. Prešeren bo prikazan kot mož, ki je pel našemu narodu nesmrtno pesmi, kot prerok, ki je nazdravljaval vstajenju Slovanov, a z odkupom njegove rojstne hiše naj bodo poveljani vsi oni naši kmečki domovi, iz katerih so izšli naši najboljši možje.

koj pripré v preiskovalnem zaporu zaradi suma krivega pričevanja, ker je jasno, da je lagal ali v preiskavi ali pa na današnjem zaslišanju.

Sledila so zasliševanja ostalih prič, ki jih je cela vrsta, tako da ni pričakovati, da bi bila razprava rano zaključena.

Policijski agent Rado Pavlič, ki je zasliševal odsotnega obtoženca Sveteta, je izjavil, da je tudi Kališnika vjel na zamotanih lažeh. Zaradi neverodostojnosti in lažnivosti se jim sploh ni zdelo niti vredno preiskati ovadbo.

Oškodovanec Terdič, posestnik izza meje je sodnikom postregel z novo storijo, o kateri v preiskavi ni vedel še nič povedati. Pravil je, da ga je neki neznanec (pozneje ga je prepoznal v Hladniku) ustavil v nekem kraju na Notranjskem. Pravil mu je, da bo na lahek način zaslužil dosti tisočakov. Pozneje se je sestal z njim v Ljubljani. Poleg da je pa bil tudi neki Malinšek. O tem v preiskavi ni nič povedal. Malinšku je Terdič toliko zaupal, da blaga, ki sta mu ga dala Širok in Hladnik, niti pogledal ni. O Malinšku pa doslej zato ni govoril, ker mu je škodo že povrnil. Hladnik in Širok da sta mu pa natvezila, naj on prevzame posel zato, ker ga baje Hladnik ne more opraviti. Za blago, ki so mu ga začasno zaupali, pa naj da varščino. Dal je 36.000 din. Po dogovoru bi ga imel priti iskat Hladnik z avtom, pa so mu sporočili, da se je zakasnili in da bo prišel za njim. Naj se le mirno vrne domov. Kmalu je uvidel, da je ogoljufan. Iskal je Široka in mu zagrozil, da ga bo ovadil. Ko pa sta šla z Malinškom po Kolodvorski ulici, ga je nekdo ušesal od zadaj po glavi in mu odzvel paket. Ker je hotel napad takoj prijaviti policiji, mu je Malinšek še svetoval, naj kar vse v miru pusti in gre domov.

Slika podobna napadalcu

Ko je Terdič končal svojo izpoved, mu je predsednik senata predložil fotografijo nekega Matije Oprešnika iz policijskega kriminalnega arhiva in ga vprašal, če more v njej prepoznati napadalca. Po kratkem premisleku je Terdič izjavil, da se mu zdi močno podobna. Hladnik je izjavil, da se spriča gotovo moti. Na te besede pa je izjavil državni tožilec: »Širok in Hladnik sta dala Oprešniku 2.000 din za izvršeni napad!«

Zasliševanje prič se je nadaljevalo pozno popoldne in se je razprava s kratkim opoldanskim premorom nadaljevala ob 17.30.

Uvedena je nova preiskava

Zaradi nenadnih novih priznanj, na podlagi katerih so državni tožilec in branilci obtožencev predlagali izvedbo novih dokaznih predlogov, je predsednik senata ob 19.30 razglasil odločitev sodnega dvora, da

Cerkven rop in vlomilci z motorjem Nenavadna predrznost in podjetnost svetrovcev

Ljubljana, 21. decembra. Iz Koprivnice pri Podsedri je policijska uprava v Ljubljani prejela brzopetno obvestilo o skrajno drznem vlovu v tamošnje župno cerkev. Tatovi so odnesli zlate cerkvene posode in druge dragocene predmete v skupni vrednosti za več kot 20.000 din. Policija domneva, da so vlomilci pobegnili proti Ljubljani, ali še verjetneje proti Zagrebu, kjer bodo skušali spraviti svoj plen v denar. Zadnje case so na deželi podobni vlov v cerkve in župnišča izredno pogosti.

Iz Vodic, domovine sloveče Johance onkraj Smarne gore, pa nam poročajo, da je bilo v soboto ponoči v tamošnji okolici izvršen nekaj vlovov, pri katerih kažejo vsa znamenja, da so imeli tatovi na razpolago motorno kolo in so na ta način lahko v kratkih minutah obredili več vasi. V Mostah pri Komendi so obiskali mesnico Mihe Koncilje in odnesli precejšno zalogo mesnine in nekaj denarja. V Komendi so vdrli v pisarno Mlekarske zadruge, kjer so vzeli na piko blagajno, v kateri je bilo shranjenih 12.000 din. Zmogli pa so samo leseni del blagajne, v kateri je bilo za nekaj stotakov drobiža. Železnemu delu, kjer je bila glavna vsota, niso mogli do živoga. Od tod so pohiteli v Stranje, kjer so vlomili v cerkev in odprli vse nabiralnike, a so našli le skromen plen.

Osleparil je stranke in nevesto Zato je bil obsojen na Dunaju in v Mariboru

Maribor, 21. decembra. Proti koncu leta 1933 je nenadno likvidiral trdka »Sečko Tekstil« v Mariboru, ki se je bavila z razprodajo tekstilnega blaga iz mariborskih tekstilnih tvornic. Lastnik podjetja, 29-letni trgovec Matija Sečko, pa se je odpeljal na Dunaj, ne da bi poravnal svoje obveznosti.

Trdka »Sečko Tekstil« je bila pred likvidacijo zahtevala od svojih odjemalcev, da morajo naročeno blago plačati vnaprej. Med drugimi je dne 20. novembra 1933 trgovec Josip Katunarič iz Imotskega naročil pri trdku »Sečko Tekstil« blago in vplačal skupnino v znesku 6.585 dinarjev vnaprej. Ker pa kljub številnim urgencam naročenega in plačanega blaga ni dobil, je

zadevo prijavil oblastem, ki so proti beglemu lastniku uvedli kazenski postopek. Sečko se je kmalu po begu iz Jugoslavije seznanil na Dunaju z neko Marijo Ogriso, od katere je pod pretežbo, da jo bo poročil, izvalil 5.000 avstrijskih šilingov. Zaradi tega se je moral potem zagovarjati pred dunajskim deželnim sodiščem, ki ga je obsodilo na 6 mesecev zapora. Ko je to kazen pred tedni odsedel, so ga avstrijska oblastva izgnala ter ga predala našim oblastvom. Včeraj dopoldne se je moral Matija Sečko zagovarjati pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča. Zaradi prevare je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapora. Pri razpravi se je izgovarjal, da je bil pač v hudih stiskah.

Avto z beograjskim trgovcem v potoku Karambol dveh vozačev — Nobeden ni kriv ...

Krsko, 20. decembra. Pogoste so v naši okolici avtomobilske nezgode, ki jih povzroča poleg neprevidnosti vozača zlasti tudi okoliščine, da so banovinske ceste in mostova tako ozki, da se dvojce vozil ne more srečati. Ena takih hujših nesreč se je pripetila lani pri Pijavškem, ko sta se srečala in na preozkem mostu zadela težka tovorna avtomobila, naložena z vinom in tekstilno robo. K sreči je bila samo materialna škoda.

Ten dni se je zgodila zelo podobna nesreča malo višje od Savi na mostu preko tako zvanega Impolskega grabna. Dopoldne, ko je močno deževalo in je padala soda, sta se vozila z osebnim avtom iz Radeč proti Krškemu beograjski trgovec Levi Majer in njegov sofer Jovan Uhl. S seboj sta imela precejšnjo količino zlatnine in raznih drugih dragocenosti. Nasprotni pa je vozil težak tovorni avto, ki ga je vodil lastnik Mihael Stlemenik iz Slovenjegrada, poleg njega pa je sedel strel Rajko Janjnik. Avtomobila sta se srečala sredi 18 m dolgega in dobrih 5 m širokega mostu, zadela drug v drugega, pri čemer je kratkega potegnol kajpak šibkejši — osebni avto. Slednji je namerč podrl ograjo mosta in se dobesedno prevrnil pet metrov globoko v potok, ki je bil tiste dni močno

narasel. Tu je obležal »na hrbtu« in vse štiri kolesa mola iz vode. Neverjetna je pri-sotnost duha, ki sta jo pokazala beograjski trgovci in njegov sofer, ki sta se znala iz te resnično neprijetne situacije rešiti in iz zaprtega voza skozi deročo vodo potoka priti na suho. Trgovec pa je dobil pri tem živčni šok in je poklical na kraj sam sevnjskega zdravnika. Drugih telesnih poškodb k sreči ni bilo. Trgovčev avto menda ne bo več za rabo.

Krivo za nesrečo valita vozača drug na drugega. Vsak trdi, da je vozil zmerno.

Kočljivo vprašanje

Kdo naj odloča — umetnik ali tehnik? To je vprašanje, ki se nam pogosto zastavlja v današnjem življenju. Dokler je neka nova panoga tehnika še v povojih, je tudi zunanja forma njenih izdelkov nezrela. Spomni-mo se samo, kakšne so bile prve lokomotive, telefoni in radijski aparati. Sčasoma pa tehnični izdelki izgube svoj groteskni izraz in z rastočo tehnično dovršenostjo, se začne vsebolj uveljavljati tudi zahteva estetike. Danes tehnika lahko brezpogojno ustrže tudi zahtevam najbolj razvjenega okusa, o čemer nam ravno radijska industrija lahko po-kaže na temle zanimivim primerom: odtelek Philipsovih tovarov je

Večkrat gleda „on“ njen obraz iz neposredne bližine

Ali je lice vedno tako negovano, da ne izda Vaših let? Ima polt vedno medel blesk, živo in zdravo barvo?

Za nego lepote rabimo dobro dnevno kremo: Elida kremo IDEAL. Ona obnavlja kožo, jo napravi gladko, polt ostane vedno mladostno čista. Ako redno uporabljamo to kremo, tedaj bo „on“ rekel za Vas: to je negovana žena!

ELIDA KREMA IDEAL

se razprava prekine, ves sodni in novo predlagani dokazni material pa se izroči preiskovalnemu sodniku, da zadevo preišče.

Po tej odločbi se je tudi Nickovski odločil, da je preklisal svoje izjave v teku razprave. Izjavil je, da vzdržuje svoje izpovedi iz preiskave. Sodišče je odločilo, da Nickovskega takoj izpusti na prostost, ne sme pa se odstraniti s stalnega domovanišča.

O dalekosežnih izjavah, ki so jih nekateri obtoženci podali na popoldanskem razpravi in so povzročile tak preobrat v normalnem poteku razprave, bomo še poročali.

napravil za svoj novi poljudni super sprejemnik izredno posrečen osnutek omariče iz »philita«. Dasi je njena krasna oblika vsakogar navdušila pa je v tehničnem oddelku niso mogli uporabiti. Šasija novega sprejemnika »461« se namreč ni vjemala s predlaganimi izmerami omariče, ki je pa — ne da bi bila porušena harmonija — tudi ni kazalo spreminjati.

Včasih bi v takem primeru tehnika zmaga-la na račun dobrega okusa, v tem primeru pa se je tehnika virtuozno prilagodila umetniški formi. Tehniki so šasijo primerno razdelili v tri dele pa sta se zila tehnični in umetniški del novega sprejemnika v zadostljivo lepo in harmonično celoto.

Prav ta gradnja šasije v posameznih blokih nam dokazuje, kako ume elastična tehnika celo pospeševati gojitve lepe oblike modernih industrijskih izdelkov.

RADIONE aparati so precizijsko ročno delo, zato kvaliteta. Da dobite za svoj denar 100% protivrednost, zato kupite RADIONE.

»RADIO«

reg. zadr. z o. z. V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA 7. Tel. 3190.

Po nesreči je ustrelil sošolca

Maribor, 21. decembra. Na dvorišču Jezdarske ulice 8. se je danes okrog 17. pripetil razburljiv dogodek. Tam so se igrali otroci iz bližnje sosesčine in med njimi je bil tudi neki 13 letni Viljem, ki je med igranjem v šali naperil samokres proti svojemu tovarišu, 13 letnemu učenku II. meščanske šole Eriku Tagelamu. Samokres je bil nabasan, česar Viljem seveda ni vedel. Kroglja je zadela nesrečnega Erika naravnost v čelo. Ves krvav se je na mestu zgrudil nezavesten. Prestrašeni otroci so se razbežali na vse strani, a strel je privabil starejše, ki so dečku nudili prvo pomoč. Reševalci so ponesrečenega prepeljali v bolnišnico, kjer se zdaj zdravniki trudijo, da mu rešijo življenje. Vendar je njegovo stanje zelo resno.

Lep dar: Zgodbe brez groze

RADIO- aparati dovršene blagovocnosti - pri minimalni porabi toka
RADIO PEGAN
LJUBLJANA — TYRSEVA 12

Še smučarsko opravo in zapestno uro Spet nekaj lepega v zbirki božičnih nagrad „Jutra“

Bolj ko jih izbiramo, bolj so nam samim všeč. Namreč — nagrade za božično tekmovanje »Jutrovi« naročnikov, čitateljev in prijateljev. Radio in fotoaparati smo vam že opisali. Kaj mislite, kaj smo včeraj priključili k naši obsežni zbirki? To vam radi povemo.

Prijazni gospod šef ugledne trdke s smučarskimi potrebščinami A. Gorec d. z. o. z., je ljubeznivo sam ponudil kot darilo prvovrstne smuči, najboljša, kar jih ima iz domačega lesa v svoji zalogi. Da je Gorecova zaloga veličanska in da so že največje smuči zelo dobre, je splošno znano. Kakšne morejo biti šele smuči, ki jih sam gospod šef prezentira kot izvrsten izdelek! Seveda, za smučanje pa smuči same še ne zadostujejo, četudi imajo najmodernejšo vezavo in palice in takšne reči, ki jim — pisarniški škrici — še imena ne vemo. Da bo srečni dobitnik pravi smučar od fere, je »Jutro« stopilo še k trgovini trdke Teokarovič in je izbralo najboljši loden za popoln smučarski dres. Pravkar se obeta izvrstna smučarska sezona. Ne dvomimo, da

bo srečni dobitnik te nagrade takoj pohitel k prvemu krojaču, da mu umeri dres, potem se bo pa potrudil, da še to zimo spozna slovensko Sibirijo in Bohinjski kot in Komno in Vogel in Pohorje in vsa druga naša slavna smučarska terišča. Smuči!

Nadalje je »Jutro« včeraj kupilo imenitno, mično zapestno uro. Kje jo je izbralo? Pri Suttnerju v Prešernovi ulici, kje pa! Ogledalo je prostrane izložbe, ki so zlasti zdaj pred božič zelo vabljive. Izbrali smo urico lko, fino ankerico na 15 kmenčkih. Ura je precizna in zanesljiva — to nam jamči solidnost te svetovno znane trdke, a to nam bo lahko potrdil srečni dobitnik, ki bo lahko v vsaki imenitni družbi dvajsetkrat na uro pogledal na urico in mu bo 20 let vzdržno tekla, če je ne bo pozabil kdaj naviti.

Jutri bomo še katero povedali o naših božičnih nagradah. Pa jih je toliko! Vsak dan bi lahko pisali o njih. Ali božič je že tu, je že pred vrati. V božični številki »Jutra« boste natanko razbrali, kako boste takoj po Novem letu deležni sreče.

KLIC ŽIVLJENJA (L'appel de la vie)

življenje na kliniki za ženske bolezni. — V glavnih vlogah priznana igralka VIKTOR FRANČEN in SUZY PRIM. — Predstave ob 16, 19.15 in 21. uri.
KINO UNION Tel. 22-2

Mrlič v avtu, spremljevalca v zabavišču Nočni alarm mariborske policije

Maribor, 21. decembra. Svojevtrsten razburljiv lov je snoči doživel Maribor. Tu se je pojavil skrivnosten avto, ki je moral iz garaže v garažo, ker ni hotel nikdo zanj prevzeti odgovornosti. Čim je mariborska policija doznala za ta skrivnostni avto, je uvedla preiskavo, ker je domnevala, da je neznanu vozilo brez spremljevalcev tihotapsko skladišče ali pa premore dragocen plen kakšne vplodne tatvine.

Vozilo so torej odprli. Pa so se nemalo začudili, ko so v avtu zagledali — mrtvega moškega. Zdjaj je postala zadeva še bolj zmešana. Bilo je treba hitro ugotoviti, če ni morda mrtvec žrtve kakšnega zločina. Alarmirane so bile vse policijske stražnice, stražniki so švigali po Mariboru, da

izsledijo spremljevalce skrivnostnega avto-furgona.

Naposled so vendar iztaknili v nekem zabavišču dva moška, ki sta dejala, da sta iz Sarajeva. Ob niumen zaslišanju se je kmalu vsa zadeva pomirljivo razjasnila. Izpovedala sta, da sta pripeljala v Maribor truplo nekega trgovca iz Sarajeva, ki ga morata odpremiti v Gradec, kjer bo vpepeljeno v krematoriju. Oba moška sta morala takoj iz zabavišča do vozila in naprej v Gradec. Mariborska policija ju je pred odhodom še poučila, da takšne stvari niso dopustne in da bi morala neprekinjeno nadaljevati vožnjo do Gradca. Tako se je razblinila kopica govorice, ki so v zvezi s tem alarmom mariborske policije krožile vso noč po mestu.

Popoln preokret v »kokainski« aferi Razprava prekinjena, nova preiskava se uvede

Ljubljana, 21. decembra. Zasliševanje Kališnika, Zumerja in Novaka je trajalo snoči do 23.30 ure. Razprava se je nadaljevala danes ob 8. uri.

Obtoženec Kališnik je prekosil vse ostale obtožence po navpnosti svojega zagovornika. Kratkotrajno je vse zanimal in se izmotaval tako nerodno, da mu je končno predsednik moral reči, naj se zagovarja kakor mu je pač drago, on bo zapisal itak vse, pa če je še tako neumno.

Ze pri zaslišanju glavnih obtožencev so bili sodniki radovedni, odkod so obtoženci dobivali kokain, pravega ali lažnega. Toda obtoženci so, kakor je omenil predsednik, raje vzeli na svoja ramena trenutno zlo in sedanje sitnosti, niso pa tvegali izdajanja svojih poslovnih skrivnosti. Pod težo Zumerjevih odkritih izpovedi pa je prišel Kališnik priznavati, da je dobival kokain in heroin od nekega ljubljanskega drogistu. Čim ga je predsednik pozval, naj pove njegovo ime, se je Kališniku jezik za trenutek zataknil, nato je izjavil: »Tega pa ne povem, da ne bom šuffle! Napetost, v katero je skesan Kališnik spravil sodni dvor in poslušalstvo, je v trenutku odnehala.

Novak je obtožen, da je lažno pričal pred sodiščem. Njegov sodanji zagovor je

Aretacija priče v sodni dvorani

Na današnji razpravi so tudi priče. po večini oškodovanci sami. pripravili sodnemu dvoru precej nevolje. Še oni so pričeli izpreminjati svoje prvotne izpovedi, da se je moralo sodišče poslužiti skrajnega sredstva proti takemu izigravanju.

Priča Edvard Koleča, ki je obdolžil Široka in Hladnika, da sta mu hotela podtakniti lažni kokain, se je pri zaslišanju zapletel v taka protislovja, da je državni tožilec predlagal takojšnjo aretacijo zaradi suma lažne prijave. Senat se je umaknil k posvetovanju. Predsednik je kmalu nato v smislu § 235. k. p. odredil, da se priča ta-

Opozorilo!

Božična številka „Jutra“ s pestro zanimivo vsebino bo izšla na pomnoženih straneh in v veliki nakladi

ŽE V PETEK ZJUTRAJ

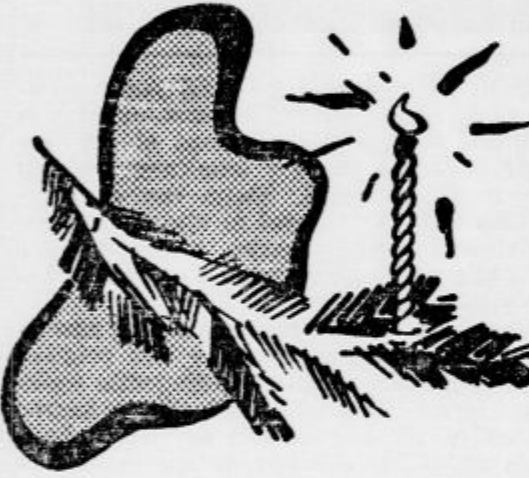
Opozorjamo trgovce in druge podjetnike, ki nameravajo izkoristiti potrojen »Jutrovo« publikacijsko silo, da bomo oglašje za to številko »Jutra« sprejemali DO ČETRTEKA OPOLDNE. Prosimo pa, da nam po možnosti pošljete oglašje že danes in jutri.

Domače vesti

* Spomenik maršala Pilsudskega bo izdelan v Zagrebu. Zagrebški kipar Augustinčič je pred meseci dobil prvo nagrado v natečaju za izdelavo spomenika maršala Pilsudskega, ki bo postavljen v Katovicah. Od oddaja za postavitev spomenika je pozneje kipar dobil nalog, naj napravi še eno skico spomenika v večjem obsegu in naj pride na Poljsko, da se bo tam dogovoril o raznih podrobnostih. Kipar Augustinčič se je v Katovicah mudil tri tedne in odbor za postavitev spomenika je odredil, naj izvrši spomenik doma v Zagrebu v roku 6 mesecev. Figura maršala Pilsudskega na konju bo izdelana v bronu in bo visoka 4,80 m. S podstavkom vred bo spomenik visok 10 m. Poljski listi so obširno pisali o spomeniku in o našem kiparju Augustinčiču.

Vedno najlepša darila!
za dame in gospode tudi Special parfumerija „Venus“ pred g. pošto

* Promocija. Na graški tehnični visoki šoli je bil 18. t. m. promoviran za doktorja tehničnih ved g. inženjer Karl Christof, nekdanji šolskega ravnatelja v Ljubljani g. Josipa Christofa. Čestitamo!

LE 2 DNI

DO BOŽICA:

Volneno blago

za strapac obleke

70 cm širine din 25.—

Crepe Traviata

130 cm šir. din 65.—

Kavne garniture

barvane

za 4 ali 6 oseb din 85.—, 100.—

Jedilne garniture

bele za 6 oseb din 140.—, 220.—

z ašurjem za 6 oseb din 180.—

za 12 oseb din 310.—, 360.—

Protirke din 9.—, 15.—

patent din 18.—

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

SOUVAN

MESTNI TRG 24.

Robci damski

6 kom. din 10.—, 26.—, 30.—

Robci moški

6 kom. din 33.—, 45.—

Damske rute in šali

din 9.—, 12.—

Volnene rute

din 24.—

Barhent

črtasti za pitame din 12.—, 16.—

črtasti svileni din 29.—

rožasti za perilo din 8.50

10.—, 14.—

Češki barhent rožast

za domače halje din 13.—

Deftin rožast

za domače halje din 16.—

Svileni barhent rožast

za domače halje din 28.—

* Nov Hlidski tednik v Zagrebu. Za prve dni decembra je bil napovedan v Zagrebu obisk voditelja in predsednika nove cionistične organizacije, Zaborinskega. Njegov prihod pa je zdaj odložen na začetek januarja. Pred nekaj dnevi je začelo izhajati v Novem Sadu glasilo nove cionistične organizacije, ki je tednik ter ima naslov »Židovska tribuna«. Redakcija se zdaj sli v Zagreb in bo tam še letos izšla prva številka tega novega židovskega glasila.

* Nova strokovna knjiga v slovenščini »Ogrevanje vlakov«, ki jo je napisal in samostojno izdal gospod Verj Svajgar, višji uradnik strojnega oddelka na ljubljanskem železniškem ravnateljstvu, bo gotovo vztrajala zanimanje tudi neženstvenih krogov. Saj je ogrevanje železniških potniških vlakov važno vprašanje za potujoči svet, da bo marsikdo že iz tega razloga segel po knjigi in proučil ustroj parnega ogrevanja. Knjiga je izšla v Svajgarjevi zbirki »Železniška vozila« kot 1. snopič III. dela in etane samo 20 din. Priporočamo pa tudi I. del »Lokomotiva« (cena 98 din) in II. del »Vozovi in zavore« (cena 90 din); vse knjige se dobe po vseh knjižnicah ali pri piscu-samostojniku neposredno.

Gospodje radi priznajo

da jim je najbolj dobrodošlo darilo aranžman buteljnih vin, likerjev, s posušenim finim grozdem ali pa s škatlico dateljev, in — če je mogoče — z buteljko šampanja v dekorativni košari, kar zna delikatna trgovina V. A. Janeš pri Operi, na Aleksandrovi cesti, tako lepo pripraviti iz svoje sijajne izbire vina in likerjev. Ni gospoda, ki ne bi bil bil tako pozorno iskreno vesel. Pa tudi vse druge posebne dobrote, narezki, Klefišova sunka in salama, ki spadajo na božično mizo, se res najbolje kupijo pri Janešu.

* Božič v Opatiji. Ko je v srednji in severni Evropi že davno zima, cveto v Opatiji vrtnice in vijolice. Kdor pride zdaj tja s severa, si prikaša zimo in imajo od obiska največje koristi stari, slabotni ljudje, rekonvalescenti, najbolj pa mladina, kar zajemajo tam vsi nove moči. Kakor v prajšnjih letih, so tudi letos prijavljene velike izletniške skupine iz Prage in Durbaja, Budimpešte, od koder so turistični uradi naročili dva posebna vlaka, a tudi iz Jugoslavije, v prvi vrsti iz Ljubljane in Zagreba, se pričakuje mnogo gostov. Uprava opatijskega letovišča je poskrbela za prvovrstno razvedro svojih gostov. Po programu, ki ga je že objavila, bodo uprizarjenje folklorične prireditve s prav pesirnim spopadom. Orkester letovišča je pomnožen iz gostom se audijo tudi prilike za najudobnejše izlete v Postojno. Idrijo in še v mnoge druge zelo znamenite kraje.

* Smejo biti leta breme? Sivi lasje Sloveka še ne napravijo starega. Če vaš prijatelj Biomalec pomaga pravi funkciji telesa, če jed diši in če so vsa pota izčiščena odprta, so lahko tudi pozna leta zelo lepa. Tisočera priznanja izražajo zahvalo za moč in mladosten videz, dosežen po Biomalecu.

ESSENCA ZA RUM IN LIKERJE v trgoviji IVAN KANC-Nebošičnik.

Iz Ljubljane

* Predavanje v društvu »Pravnikov«. Drevo nadajuje in konča g. univ. prof. dr. Milan Škerj svoj predavanje o temi: Novele v prvem delu novega trgovskega zakonika. Predavanje bo ob 18. v sobi št. 79. jušne palače.

* 1200 plenice je zgorelo. Tolikšne grmade otroškega perila kajpak nima izlepa kakšna družina pri hiši. Toda državni otroški bolnišnici, ki je sicer ne moremo krstiti za trgovsko, a ji brez dvoma lahko osebo vsaj popravljajalca človeka v prvih časih po njegovem postanku, takšna zaloga nikakor ni odveč. Na podstrežju imajo sušilnico, v kateri je vsak dan razobešenega na kupe perila. Peč v sušilnici je slaba, pa so se v ponedeljek malo pred polnočjo vnele plenice, da je zgorelo kakor slama. Na pomoč so poklicali mestne gasilce, ki so k sreči prav blizu. Pohitejo je 11 moč z orodnim avtomobilom pod vodstvom g. Viktorja Faturja. V dveh urah so zatrl ogenj in so rešili vsaj sosesčino pred njim. Pogorelo pa je poleg 1200 plenice še nekaj drugega perila, da škoda presega 15.000 din.

Darujte praktično!

Veliko izbiro blaga za srajce, izgotovljenega moškega perila, kravate, puloverjev, svilenih in volnenih šalov, rokavic in nogavic ter žepnih robocev Vam nudi specialna trgovina

L. MAHER — TYRSEVA CESTA 9.

* Tudi tatovi morajo skrbeti za praznike. Policija je te dni aretirala sleparsko iz tatineke dvojice, neko Julko, ločeno ženo in njenega prijatelja, ki sta v gostilni na Doljenjski cesti okradla premožnega trgovca iz kočevske okolice. Ko sta našla Julko, je bil mož že malo dobre volje, pa sta se mu prisilnila k mizi. Julka mu je na vse kriplje dvorila, njen pajdaj pa mu je pridno nalivala in mu nudil čim več prilike, da postane z njo intimen. Nazadnje je Kočevar omagal pod težo vina in ljubezni, položil glavo na mizo in zaspal. Ko se je čez čas prebudil, ni bilo o Julki in njenem spremljevalcu ne duha ne sluha. Z njima je izginila listnica z okrog 1700 din. Stopil je na stražnico in policija je v resnici kmalu poiskala Julko, pri kateri so našli še 1200 din. Pa je zatrpala, da so njeni prihranki. S prijateljem vred so jo odvedli na policijsko upravo. Ko so policijski organi pretaknili njuno stanovanje, so našli tudi večjo množico galanterijskega in manufakturnega blaga, ki sta bila nedavno ukradla nekemu trgovcu potniku. Na policijski oja aretiranca še zadržalo, nato ju bodo izročili sodišču.

* Kopalnice na Taboru bo odprto danes 25. in petek 24. t. m. ves dan. V soboto 25. in nedeljo 26. t. m. pa bo zaprto.

* Obleke in klobuke kemico čistu darva mlajša in mlajša tovarna Ios Reich 2

Prekrasno, trajno in nad vse presenetljivo darilo za božič so edinstvene le, Tivar obleke!

zimske suknje, moške obleke, damski plačci priznane kakovosti po tovarniških nedosegljivo nizkih cenah pri nas kupujete iz pave roke.

TIVAR OBLEKE:

Gl. zaloga ANTON BRUMEC, Ljubljana — Prešernova ul. 54, naspr. gl. pošte.

Za božične praznike

si pravočasno nabavite vino iz bogate zaloge prvovrstnih vin iz vseh delov naše države, ki Vam jih nudi

klet „Zvezda“

Vino čez ulico L.— Dln pri litru cenajša.

* Silvestrovanje na Taboru, ki ga prireja vsako leto Sokol L., je za vse obiskovalce prijeten dogodek. Zelo pester program, ki je vsako leto drugačen, nudi vsakemu toliko zabave, da res pozabi na vse skrbi, ki jih je imel v starem letu, in da z veseljem vstopa v novo leto. Vse priprave so v polnem teku.

* JNAD Jadran. Drevo ob 20. redna seja centralnega odbora. Tajnik L.

* Kuhanje na električnem režuja je najidealnejše. Nazorno kuhanje bo danes ob 4. v prostorih Zveze gospodinj, Gradišče 14.

* Namesto venca na krsto podmaršala Tomšeta je daroval g. dr. Ivan Tavčar, odvetnik v Ljubljani, Ljubljanskemu Sokolu za božičnico siromašni deci din 200. — Iskrena hvala.

* Brivski in frizerski saloni v Ljubljani bodo pred svetim dnevom odprti le do 7. zvečer. Na sveti dan in novo leto zaprti, na Stefancu in 2. januarja pa dopoldan odprti.

* Umetnost — najlepše darilo za božič. V prostorih arhitekta Mathiana na Tyrševi cesti je te dni odprta razstava likovnih del, namenjena občinstvu, da izbere med najboljšimi umetninami naše starejše in mlajše generacije kaj primerne za božično darilo svojim dragim. Razstavljene je nad 130 kipov in slik v najrazličnejših tehnikah, da se nudi obiskovalcu prilika najprejše izbire, hkratu pa se cene tako nizke, da si lahko človek izbere nekaj lepega tudi ob najskromnejšem budgetu. Poleg del vseh vidnejših živčnih slikarjev in kiparjev od mojstrov Jakopiča in Jame do najmlajših s Sedejem, Mihelcem in Smerdujem je razstavljenih tudi nekaj starejših del, med njimi tudi nekaj izpod čopiča Wolfa in Layerja.

* Življenje je kakor iz stekla — preden se zaveš, se ti zmrvijo v prah. Pa tudi izdelki iz stekla imajo svojo trajnost in trpežnost, samo če ustrezajo dvojnemu pogoju: Prvič, da znate lepo in varno ravnanje z njim, in drugič, da ga kupite pri trdnosti Kollmann na Mestnem trgu, ki ima zmerom na zalogi samo izbrano domače in inozemsko blago.

* Ptičkom za božič. . . Obiščite razstavo kanarčkov in ptic pevk, ki bo na ženskem oddelku učiteljske šole na Resljevi c. 10 od 25. do 28. t. m., kar s tem pomagajte prezimiti lačne ptičke v Tivoliju.

ODEJE

flanellate in volnene, flanellate rjuhe in krovti v kvaliteti, ki jo zahtevate, se dobe po nizki ceni pri

Brata Vlač, Wolfova 5

* X. vsesokolski zlet v Pragi. Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev objavlja, da je kot poslednji rok za prijave določen 15. januar. Članstvo, ki se namerava udeležiti zleta, naj prijavi svojo udeležbo do navedenega dne v svojem društvu.

Iz Celja

* Uradno popravljane voljnih imenikov. Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa pa v volilnih imenikih še niso vpisane, naj se zglasijo v času med 9. in 12. v sobi št. 2. mestnega poglavarstva. S seboj naj prinesejo krstni list, uradno potrdilo o državljanstvu in uradno potrdilo o predpisanem bivanju v občini Celje. V navedenem času naj se zaradi popravkov v imenikih zglastijo tudi oni, kojih imena, poljčki, službeni in drugi nazivi ter bivališča niso vpisani.

* Pohiranje prostovoljnih prispevkov za pomožno akcijo, ki se je pričelo v ponedeljek, izkazuje je prav zadovoljive uspehe. Tovarni avtomobil bo pobiral obleke, perilo in obutev samo še danes od 9. do 12. iz od 14. do 16. Prispevajte po svojih močah za najbednejše prebivalce Celja!

* Otroci se je opekli od smrti. V ponedeljek dopoldne je prišla štiriltna kurjačeva hčerka Marija Zoretova na Brnčič pri Hrašniku doma prebivala zakurjena peč. Deklacija se je vžgala obleka in v hipu je bil otrok v plamenih. Domači so sicer pogasili gorečo obleko, vendar pa je dobila deklacija zelo težke opekline po vsem telesu. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico, kjer pa je še isti dan ob 23. podlegla poškodbam.

* Avtomobil ga je podrl. Ko je šel 27-letni mehanik Herman Zupane iz Petrovč v ponedeljek po cesti v Petrovč na delo, je privozil po cesti avtomobil nekega avtoprevoznika iz Ptuj in ga podrl na tla. Zupane je dobil težke poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

KINO METROPOL. — Danes prekrasen film »POSLEDNJI MOHNIKANEC.

* Huda nesreča v rudniku. V rudniku v Zabukovci se je v ponedeljek ponesrečil 35-letni rudar Karel Srebotnik iz Zabukovce. Pri delu je prišel med dva jamska vozčka, ki sta ga stisnila s tako silo, da sta mu zmečkala prsni koš. Ponesrečenca so oddali v celjsko bolnišnico.

* V šolo sta vlonila. Pred malimi senatom sta se zagovarjala včeraj 27-letni posestnik Alfonz Urbančič in njegov brat, 29-letni France iz Blance pri Sevnici. Oba sta italijanska državljana. V noči na 23. oktobra sta vlonila v šolo v Blanci, prebrskala pisalno mizo šolskega upravitelja Vilka Zernerja in stikala za denarjem ter si pripravila v upraviteljevi kuhinji upraviteljev povrtnik, klobuk, hlače in tri ključke. Pri tem pa jih je šolski upravitelj zalotil in prenal. Oba obtožena sta bila obsojena na 6 mesecev strogega zaporu in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, po prestani kazni pa bosta izgnana za 5 let v Italijo.

KINOMATICA

Robert Taylor in Janet Gaynor v velikem senzacionalnem filmu

»Devetnajstletna«

Dopolnilni spored:

HAVAJSKI OTOKI — HONOLULU

Predstava ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Iz Maribora

* Mariborčan se udeležil letošnjega Rallye Monte Carlo. Za letošnji XVII Rallye Monte Carlo je prijavil svojo udeležbo član mariborske sekcije Avtomobilskega kluba g. Gustav Stoinisch. Izbral si je 4091 km dolgo progo Palermo—Rim—Ljubljana—Dunaj—Strasbourg—Monte Carlo. Startal bo v Palermu dne 23. januarja 1938. Ljubljano bo prešl dne 27. januarja, Maribor pa dne 27. januarja 1938 med 16.30 in 17. uro. Imel bo startno številko 40.

* O vročih letalskih nesreč je predaval 2. t. m. v Ljudski univerzi dr. inž. Anton Kuhej, docent ljubljanske univerze. V svojih strokovnjakih izjavljah je predavatelj poudarjal dejstvo, da so letalskih nesreč v največ primerih krivi ljudje sami.

* Tržni dan je v petek! Tržno nadzorstvo sporoča: ker pada tržni dan letos na božič, se obvešča občinstvo, da bo tržni in špekulski dan dan prej, to je v petek 24. t. m.

* In ostali cekini! V teku dosedanjega zasliševanja velikega mednarodnega sleparja in goljufa Vladimirja Novaka je ostalo še nepojasnjeno vprašanje, kje se prav za prav nahajajo ostali del zlatnikov g. Aleksandra Watzeka. Ko so mu pri zasliševanju stavili to vprašanje, ni bil Novak prav nič v zadregi, ampak je imel takoj na ustih izgovor, da so mu ostali zlatniki izginili med vožnjo iz Maribora v Zagreb iz skrivališča v stranišče železniškega vagona, kamor jih je bil iz previdnosti skril. Ko so ga vprašali, da je moral biti res čuden tisti tat, ki bi se bil zadovoljil samo z manjšim delom zlatnikov, je bil Novak tih in ni vedel odgovora. V policijskih krogih prevladuje mnenje, da je Novak te zlatnike najbrže kje skril in da jih bo po prestani kazni polskal ter vnovil.

* Omejitve prometa na podeželskih progah. Za božične praznike bo promet na vseh mestnih avtobusnih progah in na progi Maribor—Celje, na vseh ostalih podeželskih progah se promet ne vrši. Dne 24. t. m. se vrši promet na vseh progah, kakor navadno ob sobotah. Dne 26. t. m. se vrši promet po običajnem nedeljskem voznem redu.

Lepo in primerno božično darilo je fotoaparati,

katerih imamo že od Din 65.— dalje do najnovejšega Rolleiflexautomata veliko na zalogi, ter Vam strokovno nasvetujemo pravi nakup.

Smo še vedno sortirani v najnovejših

okraskih za božično drevo in jaslicah

ter najraznovrstnejših otroških igračk s muziko, premikajočih figurah, avtomobilskih, ki gredo v vse smeri Din 20.—, lepa darila za odrasle, kakor manicure, šivalne garniture, necesarje, brivske garniture itd.

Foto Tourist — Lejze Šmuc, foto galerija in parfumerija

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Za praznike na Bled!

Polna penzija s postrežbo, kurjavo in taksami DIN 80 — 100.

PARK — HOTEL

Smučarjeva najlepša božična darila

so originalne Splitkelni smuči znamke P. Oesthye.

KOLB PREDALIČ, Ljubljana

KONGRESNI TRG 4.

PROTEUS božično darilo!

volna za ročno pletenje, smyrna, perzer in kelim.

M. DRENK

LJUBLJANA, Kongresni trg 7.

URE BUDILKE

SREBRNINA ZLATNINA v veliki izbiri pri

H. SUTTNER — Ljubljana 5

Prešernova ulica 9 — (pogoj glavne pošte)

Zahtevajte brezplačni cenik!

TRAJNE KODRE z najnovejšimi

aparati (brez elektrike) izvršuje po zmernih cenah damski čes. salon

GJUD ALEKSANDER,

Ljubljana, Kongresni trg 6

(pogoj kino Matice)

Vremenska poročila

Oozdevno vreme v decembru po stoletnem koledarju

S. 22. Demetrijs menjaajoče oblačno,

C. 23. Viktorija Zmagoslava precej mrzlo zimsko vreme

Tefadyn 200

je najnovejši in najmodernejši sprejemnik, ki ga je

ustvaril za Vas svetovni koncern

Standard-radio

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

RADIO-DOBERLET d. o. z., Ljubljana
KONGRESNI TRG 8

Podzastopstvo za Maribor: HENRIK ARLATI, Ulica 10. oktobra št. 4.

Gospodarstvo

Sprememba statuta Osrednjega urada za zavarovanje delavcev

Včeraj smo objavili glavne določbe novega pravilnika o prostovoljnem večjem zavarovanju delavcev za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Visti številki »Službenih novine« od 18. t. m. so objavljene tudi spremembe in dopolnitve statuta Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, ki so bile sprejete na četrti redni seji ravnanstva Osrednjega urada in jih je potrdil minister za socialno politiko.

Sprememba statuta se nanaša predvsem na ustanovitve raznih fondov za kritje izgub. Krajevni organi (okrožni uradi) morajo vnaprej izločiti najmanj 2,5% predpisanih bolniških prispevkov za fond za odpis neizterljivih prispevkov. Na breme tega fonda, ki se mu dodeli 50% dosedanjega fonda za večje podpore, se vršijo vsi odpisi neizterljivih prispevkov. Če ta fond doseže višino neplačanih prispevkov, se presežek prenese na fond za dajanje večjih podpor, ali pa se vnaprej odbije samo tak odstotek, da se znesek fonda obdrži na višini neplačanih bolniških prispevkov.

Vzpostavljeno izloči Osrednji urad vnaprej 2,5% predpisanih neizterljivih prispevkov za fond za odpis neizterljivih prispevkov teh panog, dokler ta fond ne doseže višine neplačanih teh dveh panog.

Za kritje primanjkljaja krajevnih organov v panogi bolniškega zavarovanja se osnuje pri Osrednjem uradu poseben fond za kritje primanjkljaja. V ta fond morajo vsi krajevni organi (okrožni uradi) vsakega meseca 2,5% predpisanih bolniških prispevkov, dokler ta fond ne doseže polletni znesek vseh podpor v bolniškem zavarovanju v zadnjih petih letih. Letni primanjkljaj krajevnih organov, ki jih leti ne bodo mogli kriti iz lastnih rezerv, se krijejo prvenstveno iz tega fonda, iz katerega se lahko v ta namen potroši vsako leto največ 75%.

Vrhu tega se pri krajevnih organih iz čistega letnega preseška, ki končno ostane krajevni organu, ustanovi posebna rezerva za kritje izrednih izdatkov. Za določbo te rezerve je treba uporabiti polovico končnega čistega preseška, dokler ta rezerva ne doseže polletne višine bolniških podpor. Preostali del čistega preseška pa se vnese v rezervo za večje podpore, ki se porabi za vzdrževanje posebnih zdravstvenih ustanov krajevnega organa. Osrednji urad ustanovi v panogi bolniškega zavarovanja posebno rezervo za kritje izdatkov v izrednih okoliščinah (epidemije, elementarne neizdatke) kamor se steka 25% čistega dohodka. Iz ostalega čistega preseška osrednjega urada pa se ustanovi rezerva čistega preseška, iz katere se v prvi vrsti krijejo primanjkljaji krajevnih organov, ki se ne morejo pokriti iz drugih v ta namen določenih sredstev. Iz viška neizdatke in starostne panoge pokriva Osrednji urad primanjkljaje prejšnjih let in ustvarja sigurnostno rezervo.

Krajevni organi pokrivajo stvarni letni primanjkljaj bolniškega zavarovanja predvsem iz lastne rezerve za kritje izrednih izdatkov, tola v enem letu le do največ 75% te rezerve. Ostali primanjkljaji krije Osrednji urad iz rezerve za kritje primanjkljaja. Če a tem še ne bi bili kriti primanjkljaji krajevnih organov, jih pokriva osrednji urad iz dejanskih viškov drugih krajevnih organov, ki morajo prispevati proporcionalno z višino doseženih dejanskih presežkov. Glavna skupščina pasivnega krajevnega organa je v tem primeru dolžna povikati bolniški prispevek v mejah zakona, ali zmanjšati podporo. Če primanjkljaj ni bil povzročen zaradi izrednih okoliščin, lahko osrednji urad zmanjša prejemne uslužbenec in zdravniškov, ki imajo dolžna razlaga, da se eno leto v razmerju nastalega primanjkljaja. Potem ko je aktivni krajevni organ od dejanskega viška odbil eventualni delež za kritje primanjkljaja drugih krajevnih organov, uporabi del ostanka za svojo rezervo po § 26 zakona o ostanku na tvorbi čisti letni presešek poslovanja, od katerega pripada 1/4 osrednjemu uradu za rezervo čistih presežkov, 3/4 pa krajevni organu za kritje izrednih izdatkov in za rezervo za kritje večjih podpor.

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke od 15. t. m. zaznamuje zmanjšanje zlate podlage za 17,4 na 1735,5 milijona Din (lani 1606,5); zlato v blaginjah se je namreč povečalo za 1,0 na 1694,8, zlato v inozemstvu pa se je zmanjšalo za 18,3 na 42,7 milijona Din. Na drugi strani pa vidimo povečanje deviz izven podlage za 18,7 na 525,9 milijona Din (lani 620,3). Upoštevati pa je treba še postavko raznih aktiv, ki vsebuje kakor znano, tudi zlato in devize. Ta postavka se je v drugi četrtini decembra povečala za 44,3 na 2094,2 milijona Din (lani 789,6). Čeprav je stanje zaradi vnašanja zlata in deviz med razne aktivne zelo nepregledno, moremo vendar iz tega gibanja sklepati, da se je povečala skupna vsota zlata in deviz.

Zaloga kovanega denarja v niklju in srebru je v drugi četrtini decembra narasla za 21 na 374 milijona Din, tako da je bilo na ta dan v obtoku za 826 milijonov Din kovancev (lani za 861 milijonov). Posojila so se zmanjšala za 3,2 na 1605,3 milijona Din (lani 1713,3).

Obtok kovancev se je skrajšal za 82,0 na 5593,7 milijona Din (lani 5215,3, predl. 4756,6), narasle pa so obveznosti na pokaz za 121,2 na 2764,2 milijona Din, in sicer državno dobroimetje za 2,0 na 18,7, privatna žirovna dobroimetja za 94,1 na 1637,9, obveznosti na pokaz po raznih računih pa za 29,1 na 1107,7 milijona Din. Vrednost zlate podlage skupaj s premijo je znašala 15. t. m. 2232,7 milijona Din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 26,71% (prejšnji teden 27,10%).

Pred trgovinskimi pogajanjmi z Avstrijo

Poročali smo že, da se bodo v kratkem na zahtevo Avstrije vršila pogajanja za ureditev nekaterih spornih vprašanj v zvezi s trgovinskim prometom med našo državo in Avstrijo. Po vesteh z Dunaja se trenutno vršijo pismena pogajanja z Jugoslavijo. Gre predvsem za spremembo sedanjega načina plačilnega prometa. Avstrija zahteva spremembo pogojev za plačevanje uvožene jugoslovanske koroze, za katero zahtevamo plačilo v devizah. Avstrija pa vztraja na tem, da ji priznamo pravico plačevanja uvožene koroze v privatnem kliringu. Nadalje zahteva Avstrija, da se ukine naša izvozna taksa za svinje, ki znaša 125 Din od komada. Po dunajskih informacijah bodo pismena predpogajanja najbrž zaključena v začetku januarja, nakar bi se v drugi polovici januarja pričela meritorna trgovinska pogajanja na Dunaju.

Iz Beograda pa poročajo, da se v sredo sestanek stalni koordinacijski odbor k posebni seji, na kateri se bo razpravljalo o vprašanjih v zvezi s trgovinskimi odnosi z Avstrijo. V Beogradu so dobili z Dunaja informacije, da je Avstrija pripravljena odpovedati trgovinsko pogodbo, če pogajanja ne bi dovedla do pozitivnega rezultata.

Gospodarske vesti

Naš trgovinski delegat pri generalu Francu iz Beograda poročajo, da je v poslednjem odstopoval v Salamanco kot trgovinski delegat naše vlade pri vladi generala Franca g. Mažuranič, kapetan fregate v pokloju.

Kontingenti za naš izvoz leta v Francijo in Alžir. Po novem trgovinskem sporazumu s Francijo nam je odobren letni kontingent 30.000 ton lesa za uvoz v Francijo in enak kontingent za uvoz v Alžir. Uvozna pristojbina je pri uvozu v Francijo in pri uvozu v Alžir znižana na 8 frankov. Uvozna dovoljenja bodo vedno izdana v roku 15 dni po pričetku polletja, lahko pa se bodo izkoristila tudi v naslednjem polletju.

Velika naročila za železniške pragove. Naš izvoz pragov se je zadnja leta znatno dvignil in je letos v tretji četrtletji dosegel že vrednost 40 milijonov Din nasproti 26 milijonov v istem razdobju lanskega leta in 8 milijonov v istem razdobju leta 1935. V zadnjem času pa so velika lasno industrijska podjetja, zlasti v Bosni in Crni gori, prejela nova znatna naročila. Samo iz Anglije so podjetja dobila naročil za 120.000 železniških pragov. Kakor se zdi, bo možnost prevzemanja nadaljnjih naročil kmalu za daljšo dobo izbrpana.

Kontingenti za izvoz bukovine. Kakor je znano, je bila na konferenci 13. novembra t. l. na Dunaju sklenjena evropska konvencija za bukovino, ki jo je sedaj organizacija lesne industrije vseh štirih v poštev prihajajočih držav ratificirala. Sporazumno določen izvozni kontingenti so za posamezne države naslednji: Poljska 56.000 m³, Rumunija 130.000 m³, Češkoslovaška 94.000 m³ in Jugoslavija 170.000 m³, skupaj 450.000 m³. Da se ohrani stabilnost cen, pa so bili gornji kontingenti za vse države znižani za 5%, tako da bo skupna količina izvoza v prihodnjem letu znašala le 427.500 m³. Sklenitev te konvencije je ugodno vplivala na razvoj mednarodnega trga za bukovino.

Plačevanje prve anuitete za kmečke dolge. Privilegirana agrarna banka je do 16. t. m. prejela na račun prve anuitete za izročene kmečke dolge 125,1 milijona Din, to je okrog 59% približne anuitete, ki bi jo morala banka prejeti od kmečkih dolžnikov. Denarnim zavodom in zadrugam je banka do 16. t. m. izplačala 33,3 milijona Din predumov na anuiteto, ki jo imajo denarni zavodi prejeti 31. decembra t. l. prihodnjega leta za izročene kmečke dolge. Ker bo Privilegirana agrarna banka 31. t. m. izplačala bankam in zadrugam svojo anuiteto, ki jo je dolžna plačati za prevzete terjatve nasproti kmetom, zato Privilegirana agrarna banka ne daje več predumov na anuiteto. Nadalje poročajo iz Beograda, da so denarni zavodi do 16. t. m. prešli za nominalnih 120 milijonov Din 3% državnih obveznic za likvidacijo kmečkih dolgov.

Pri Državni hipotekarni banki so se gotovinska sredstva v teku novembra ponovno dvignila. Izkaz, ki ga je banka izdala za konec novembra, zaznamuje od konca oktobra povečanje gotovinskih sredstev za 102 na 786 milijonov Din (lani ob koncu novembra 484 milijonov). Hipotekarna posojila so znova nazadovala za 11 na 1975 milijonov (lani 2042), komunalna posojila pa so se povečala za 11 na 1364 milijonov (lani 895). Pri ostalih vrstah posojil ni večjih

sprememb. Dolg finančnega ministrstva se je v teku novembra zmanjšal za 43 na 665 milijonov (lani 587). Privatne hranilne vloge so narasle le za 1 na 1344 milijonov (lani 1172), medtem ko so se vloge na teko, čih računih zmanjšale za 26 na 748 milijonov (lani 480). Povečali pa so se fond i kapitali javnih ustanov za 69 na 2473 milijonov (lani 1984).

XIII. Vinški sejni in razstava v Ivanjkovcih bo dne 20. januarja 1938.

Plačilni sporazum z USA. Med jugoslovanskim poselništvom v Washingtonu in državnim tajništvo za zunanje zadeve se se vršila pogajanja za novo ureditev plačilne, ga prometa v trgovinskih odnosih med obema državama. Pogajanja so zaključena in je bil sklenjen sporazum o novem plačilnem prometu.

Umetni bombaž iz slame. Iz Berlina poročajo, da je bila na iniciativo nemškega državnega urada za surovine ustanovljena s sedežem v Berlinu posebna delniška družba za produkcijo umetnega bombaža (Zellwolle). Za produkcijo potrebno celulozo bo podjetje samo proizvajalo, in sicer izključno iz slame. Voda nemške strokovne skupine za moško perilo je odradil kakor poročajo iz Berlina, da se mora dolžina moških srajc zmanjšati za 5 cm. Doslej so kofaškejske tvornice izdelovale moške srajce v dolžini 95 odnosno 100 cm, sedaj pa se dolžina zmanjša za 5 cm. Namen tega priiselnega ukrepa je, da se doseže prihranek pri tekstilnem blagu.

Licitacije. Dne 23. t. m. bo v tatendaturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo večje množine koroze in 24. t. m. za dobavo večje množine ovsa. 27. t. m. za dobavo 20.000 kg čebule in 28. t. m. za dobavo 60.000 kg zdroba ter 15.000 kg jadranske olja.

Borze

21. decembra

Na ljubljanski borzi so se avstrijski šilingi danes trgovali v privatnem kliringu po 8,68, medtem ko je bila za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,67 (v Beogradu po 8,6616), v grških bonih po 26 in v angleških funtih po 238. Nemški klirniški čeki stanejo v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani nespremenjeno 14,00 in je tudi za poznejši termin povpraševanje po listem tečaju.

Na zagrebškem efektneem tržišču je vojna škoda pri mirni tendenci notirala 423,50

VARUH VAŠEGA DETETA

OVOMALTINE napravi otroško telo odporno zoper vremenske nepravilnosti, pomaga organizmu v borbi proti boleznim, skrajša nevarno dobo ozdravljenja po boleznih in varuje dete pred ponovnim obolenjem.

Samo z Ovomaltino se doseže Ovomaltinski uspeh! Stotisočev je že to preskusilo, prepričajte se tudi Vi sami!

Kupite še danes
škatlico zdravja — škatlico Ovomaltine
Dobiva se povsod po cenah od din 6,50.

— 425 (v Beogradu je bil promet po 424,75 — 425,50). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

DEVIZE

Ljubljana, Amsterdam 2396,16—2410,76, Berlin 1735,03 — 1748,91, Bruselj 732,15 — 737,21, Curih 996,45 — 1003,52, London 215,03 — 217,08, Newyork 4276—4312,31, Pariz 146,11 — 147,55, Praga 151,33 — 152,43, Trst 225,85 — 228,93.
Curih, Beograd 10, Pariz 14,6850, London 21,6075, Newyork 432,25, Bruselj 734,6, Milan 22,74, Amsterdam 240,3750, Berlin 174,20, Dunaj 80,80, Stockholm 111,3750, Oslo 108,60, København 96,45, Praga 15,19, Varšava 81,80, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 423,50 — 425, 4% agrarne 54 den., 4% se verne agrarne 54 den., 6% beguške 77 den., 7% stabiliz. 87 — 88, 7% invest. 96,50 — 97,50, 7% Drž. hip. banka 99 den., 7% Blair 84 — 84,75, 8% Blair 93; delnice: Narodna banka 7500 den., PAB 211 — 214, Trboveljska 200 — 225, GUTmann 50,50 den., Sečera Osiček 160 den., Sečera Veliki Bečkerek 650 den., Dubrovačka 400 den., Oceanja 560 den., Jadranska 400 den.
Beograd. Vojna škoda 424,50 — 425 (424,75 — 425,50), za dec. jan. 424 — 425 (424,50), 4% agrarne 55 den., 4% se verne agrarne 55 den., 6% beguške 80 den., 6% dalm. agrarne 78 den., 7% stabiliz. 88,50 — 90, 7% invest. (97,50 — 98), 7% Blair 84 — 85, 8% Blair 94,25 bl., Narodna banka 7500 — 7550, PAB 215 — 217.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 21. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 94,875, za maj 91, za julij 85,75; koroza: za dec. 58,75, za maj 59,375.

+ Winnipeg, 21. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 125,50, za maj 116,375, za julij 110,50.

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Tendence nespremenljive. Pšenica 78/79 kg: baška 175 — 177; baška laja Tisa 177 — 179; ladja Beze 176 178; ban. sk. 171 — 178; sremska 175 — 175; slavonska 176 — 18. Koroza: baška in sremska 105 — 107; banatska 102 — 104; baška nova, sušena 99 — 100. Oves: baška sremski in slavonski 122 — 126. Ri: baška 172 — 174. Jčemen: baški in sremski 63/64 kg 130 — 132,50. Moka: baška in sremska »Og« in »Ogg«

Pravo darilo za Božič!

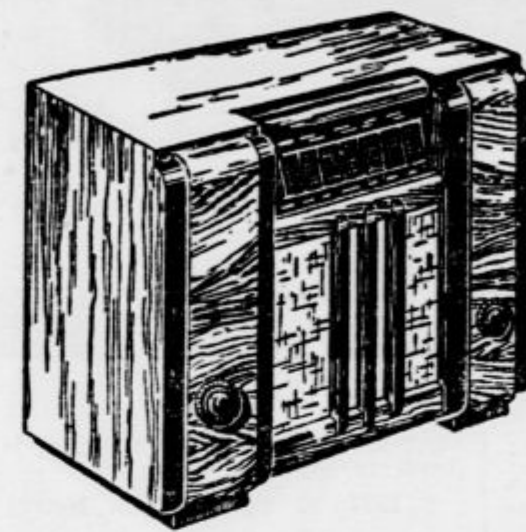
5 — CEVNI SUPER
ZA 1938. LETO

Din 2750.—

CENA NA ODPLAČILA DIN 2885.—

ORION RADIO tip 100

S KRATKIMI, SREDNJI IN DOLGIMI VALOVI

RADIO P. E. S. O. Z.
Ljubljana,
Miklošičeva c. 6.RADIOVAL, Ljubljana
Dalmatinova ul. 13JOSIP WIPPLINGER,
Maribor, Jurčičeva 6.

272,50 — 282,50, »2« 252,50 — 262,50, »5« 232,50 — 242,50, »6« 212,50 — 222,50, »7« 182,50 — 192,50, »8« 125 — 130. Otrbi: baški, sremski in banatski v vrečah 90 — 98.

BOMBA2

+ Liverpool, 20. decembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 4,68 (prejšnji dan 4,65), za maj 4,79 (4,76), za avg. 4,84 (4,81).

+ Newyork, 20. decembra. Tendence dobro vztrajajoča. Zaključni tečaj: za jan. 8,23 (8,12), za maj 8,41 (8,27).

RADIO

Sreda, 22. decembra

Ljubljana 12: Venčki (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:20: Domači zvoki (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: O sodobni nemški mladini (prof. E. Kocbek). — 18:20: Opazuj in poskušaj (prof. M. Adlešič). — 18:40: Načrtno gospodarstvo sodobne Nemčije (inz. R. Kregar). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Anton Forster ob 100 letnici njegovega rojstva (Karol Mahkota). — 19:50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) ter napoved časa, vreme, poročila, spored.

Beograd 17:05: Narodni napravi in orkestralni koncert. — 20:30: Humor. — 21:30: Narodne pesmi. — 22: Komorna glasba. — Zagreb 20: Plošče. — 20:30: Prenos iz Ljubljane. — 22:20: Ples. — 22:35: Orkester mandolin. — Praga 19:25: Kabin: Pastorale. — 20: Novakova glasba. — 22:35: Brahmsove pesmi za ženski zbor, rog in harfo. — Varšava 20: Plošče. Chopinove klavirske skladbe. — 22: Orkestralni in pevski koncert. — Dunaj 12: Plošče. — 16:05: Avstrijski skladatelji. — 17:30: Pesmi. — 19:25: Vojška pesmi. — 20:05: Pravljica 1001. noči. — 20:30: Orkester igra po željah. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 19:10: Otroške pesmi za božič. — 20: Iz italijanskih oper. — 20:50: Balade. — 22:35: Godba na pihala. — München 19:10: Vojška koračnice. — 20:10: Pester koncertni spored. — 22:20: Komorne skladbe. — 23: Plesna muzika.

Četrtek, 23. decembra

Ljubljana 12: Prijubljani glasovi (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Orkestralni koncert Radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Klarinet solo igra g. F. Urtanec. — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Predavanje Sokola kr. Jugoslavija. — 19:50: Zabavni kotiček. — 20: Plošče. — 20:10: Vratuša: »Mati Klara« — žaloigra (lani razl. igr. družine). — 21: Koncert operne glasbe (Radijski orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Zvoki v oddih (Radijski orkester).

Beograd 17:30: Narodna glasba. — 20:30: Orkestralni koncert. — 22:20: Narodne pesmi. — Zagreb 17:15: Koncert orkestra. — 20: Božične pravljice. — 21:45: Plošče. — 22:20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19:15: Vojška godba. — 20:10: Božična igra. — 20:55: Orkestralni in pevski koncert. — 22:35: Plošče. — Varšava 20: Operetni večer. — 22: Komorna glasba. — Dunaj 11:25: Kmečka godba (plošče). — 12: Koncert dunajskih simfonikov. — 16:05: Slavni pianisti. — 17:15: Ženski zbor. 18:55: R. Strauss: »Arabellac«. — 22:45: Plesna muzika. — 23: Nadaljevanje plesa. — Berlin 19:35: Plošče. — 20: Plesni večer. — 22:30: Prenos iz Stuttgarta. — München 19:35: Program po napovedi. — 21: Kmetova jesen in zima. — 22:30: Iz Stuttgarta. — Stuttgart 20: Božične pesmi. — 20:30: Koncert orkestra in solistov. — 21:15: Plošče. — 22:30: Nemška lahka in narodna glasba. — 24: Nočni koncert.

Kopalne tablete

Osvežite telo, krepijo živce in srce!

Lep dar: Zgodbe brez groze

Dober vojskovodja, slab politik

Trije Ludendorffi — Zakaj so Nemci obnovili Poljsko — Eden izmed očetov ideje za odcepitev Ukrajine od Rusije

Ludendorff v svoji delovni sobi

Nemška politika pozna tri Ludendorffe: Prvi je bil vsemočni vođa nemških vojaških operacij med svetovno vojno v letih 1914/18.

Drugi je ob izbruhu revolucije v Nemčiji l. 1918. pobegnil, okrinkan s črnimi naočniki na švedsko.

Tretji je vodil v svoji starosti pod vplivom svoje žene, zdravnice, boj proti Mojzesu, Kristusu, prostozidarjem in jezuitom ter si je prizadeval, da bi osnoval novo nemško vero, romantični Wotanov kult s poganskim ozadjem.

Najsi so bile Ludendorffove vojaške sposobnosti še tako velike, njegova samozavest je bila še mnogo večja od njih. Med svetovno vojno je dajal svoji okolici to razumeti na način, ki ne izpčuje ravno spoštovanja mlajših od starejših. Hindenburga, ki je bil vendar poglaviti vojskovodja Nemčije, je smatral Ludendorff, šef nemškega generalnega štaba, zgolj za avtomata, ki je imel dolžnost podpisati to, kar je on zamislil. Pri tem je prišlo med Hindenburgom in Ludendorffom večkrat do prikanja in neljubih prizorov. Ludendorff tudi ni poznal mere zaničevanja do Viljema II. Pri tem je bilo za Nemčijo naravnost usodnega pomena, da je Ludendorff, čim dalje je trajala vojna, dohival vedno večji vpliv na nemško zunanjo politiko. Odgovornost za takšen potek dogodkov pa se ne more pripisati izključno njemu. Tedanji nemški državni kancelar Bethmann-Hollweg je bil namreč šibak mož in fragmentaren državnik. Zaradi tega je angažiral vojaške kroge čisto za svoje ideje, katere je potem s pomočjo vojaških dostojanstvenikov izvedel.

Ko sta Avstro-Ogrska in Nemčija v mežu svetovne vojne ustvarili Poljsko, je nastala v nemškem zunanje-političnem uradu krilatica o »osvobojevanju malih narodov«. Toda treba je povedati, da tedanji politični mogotci niti v Avstriji niti v Nemčiji niso resno mislili na to, da bi dali Poljakom in Litovcem državno svobodo. V bistvu je bila ustvaritev Poljske samo prikrita misel aneksije, ki naj bi ojačila rekrutacijo vojsk izčrpanih centralnih držav. Saj je znano, da je generalni guverner Poljske, generaloberst von Beseler, sestavil načrt, ki je obravnaval samo to, kako bo Nemčija s Poljsko pridobila nekaj stotisoč vojakov, ki bodo izpolnili njene vojaške vrzeli. Pametne glave v Nemčiji pa so že tedaj prerokovale, da iz te moke ne bo kruha. Poljska se ni dala pridobiti za nemške smotre, spekulacija vojaških krogov se je ponesrečila. Iz rezerv nove Poljske ni mogla Nemčija nikoli črpati sil za svoje armade.

Ko je bil pozneje sklenjen mir v Brestu-Litovskem, si je Nemčija zasnova nove načrte glede Rusije. Zopet je bil Ludendorff eden izmed tistih, ki so prvi šikili čez slovansko mejo. Zastopal je naziranje, da je treba Rusijo tako okrniti, da ne bo mogla nikoli več vdreti v nemško ozemlje. Tako se je porodila zamisel obrobni držav, ki naj ločijo Rusijo od Nemčije. A to še ni bilo zadosti. V Ludendorffovi glavi se je skuhal načrt, da bi bilo celo hasno anektirati Ukrajino... Gospod šef generalnega štaba si ni dal dopovedati, da ne bo boljševiska prav tako kakor carska Rusija odstopila svojih ozemelj nobenemu tuču. Kako slab politik je bil, dokazuje zopet dejstvo, da je smatral odcepitev Ukrajine od Rusije za operacijo, ki sliči »kurjemu očesu... Ko so ga opozorili premišljeni možje, da je treba smatrati Ukrajino vse-

čani, da ne bo za konec vojne zadostoval, če Nemčija izprazni okupirano Belgijo. Francija je začela dvigati glavo in padali so glasovi o povračilu Alzacije-Lorena. Tudi tej življenjski zahtevi se je Ludendorff postavil po robu. Tedaj pa je mož prišel ob svoj zadnji vpliv. Čeprav je nemški državni tajnik Kühlmann izjavil, da Nemčija nikakor ne misli odstopiti pedit anektirane Alzacije-Lorene, so bili vsi kritični Nemci prepričani, da s tem enostranskim stališčem ne bodo prodrli in Francija je končno dobila nazaj to, kar ji je nemški militarizem ugrabil pred tolikimi in tolikimi leti.

Ob Ludendorffovi smrti je zanimivo pogledati, v kakšni starosti so umirali veliki vojskovodje.

Aleksander Veliki je umrl, ko mu je bilo jedva 33 let. V tej starostni dobi je osvojil polovico tedanjim ljudem znanega sveta.

Hanibal je prvič poveljeval v vojni, ko mu je bilo 26 let. Napoleon z 28. letom Wellington z 31., Marlborough pa s 35. letom.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bilo Hindenburgu 66 let, Ludendorffu pa 49 let. Halg je bil star 53 let, French 61, Foch 62 in Petain 58 let. Izmed generalov, ki so med svetovno vojno opravljali važne funkcije, šteje zdaj nemški general Fritsch 57, general Gamelin 65, maršal Badoglio 66, maršal Rydz-Smigly 51 in general Franco 44 let.

kako za »oko«, dasi ne »kurje«, je bil Ludendorff silno razburjen.

L. 1917. so bili uvidevni Nemci prepri-

Noči groze na Hoišotu

Upor in pijančevanje mornarjev potem, ko je nasedel „President Hoover“

Kakor je razvidno iz izjave predsednika ameriškega senatskega odbora za zadeve trgovinske mornarice Copelanda so se potem, ko je parnik »Predsednik Hoover« nasedel v bližini japonskega otoka Hoišota, zgodile nad vse čudne stvari, ki jih sedaj uradno preiskujejo.

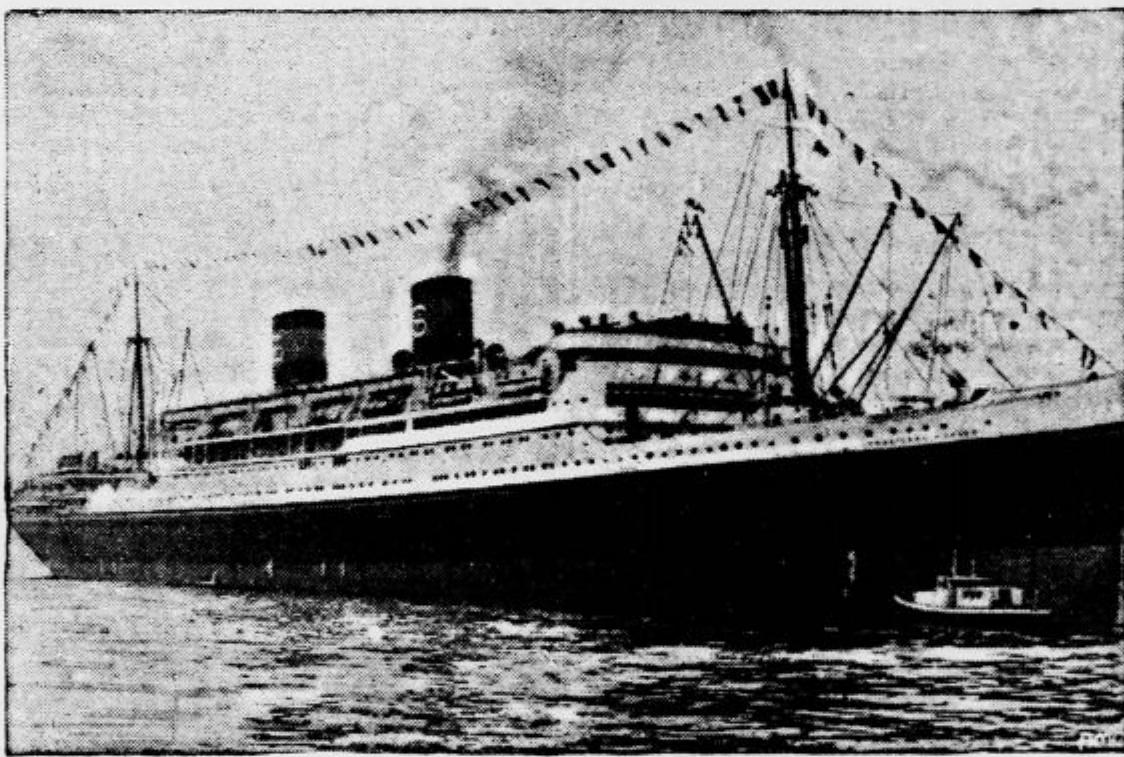
Potniki so na otoku, kamor so jih rešili, prebili dve pravi noči groze preden so jih sprejeli na krov parnika »Predsednik McKinley«. Ženske so morale japonsko policijo prositi, naj jih zaščiti pred nadlegovanjem pijane posadke.

Moštvo, pravi eden izmed potnikov, se je nadzorstvu častnikov popolnoma odtegnilo in tudi nekoliko častnikov je bilo v stanju, ki ga ni mogoče popisati. Ko se je osem žensk zateklo v neko šolo, so jih mornarji naravnost oblegali in nazadnje

so morali potniki s pomočjo japonske policije organizirati posebno zaščitno službo.

Teror je pijano moštvo izvajalo tudi nad otroki. Potniki so se morali zadovoljiti z enim obedom na dan, med tem ko se je posadka založila z najboljšimi živili z ladje. Med tem ko so potniki lačni tekali naokrog, je izpovedal neki potnik, so bili člani posadke presiti in so se nahivali s šampanjem. Častniki sicer niso imeli nobenega orožja, ker jim je japonska policija to prepovedala. Do reda je prišlo šele tedaj, ko sta dva ameriška rušilca spravila oborožene mornarje na kopno.

Copeland pravi, da so takšna poročila tipična za neštete podobne pritožbe. Če potujočemu občinstvu ni mogoče zagotoviti večje varnosti, tedaj je bolje, da Amerika svojo trgovinsko plovbo obesi na klin...

Ameriška potniška ladja »President Hoover«

Volkovi raztrgali učenca

V bližini vasi Kivance v poljskem novogradskem vojvodstvu je trop volkov napadel desetletnega šolarja, ki se je vračal domov, in ga raztrgal. Ljudje so našli potem samo njegovo popolnoma razmesarjeno glavo in njegovo čepico.

Dečka je bil uditelj v kazni za majhno malomarnost zadržal v šoli do 7. zvečer. Domov se je mali moral vračati zato v popolni temi in skozi gozd. Otrokov starši so proti učitelju vložili ovadbo na državno pravdnštvo, kajti vedeti je moral, kakšne nevarnosti prežijo na šolarja pri samotnem korakanju skozi temo.

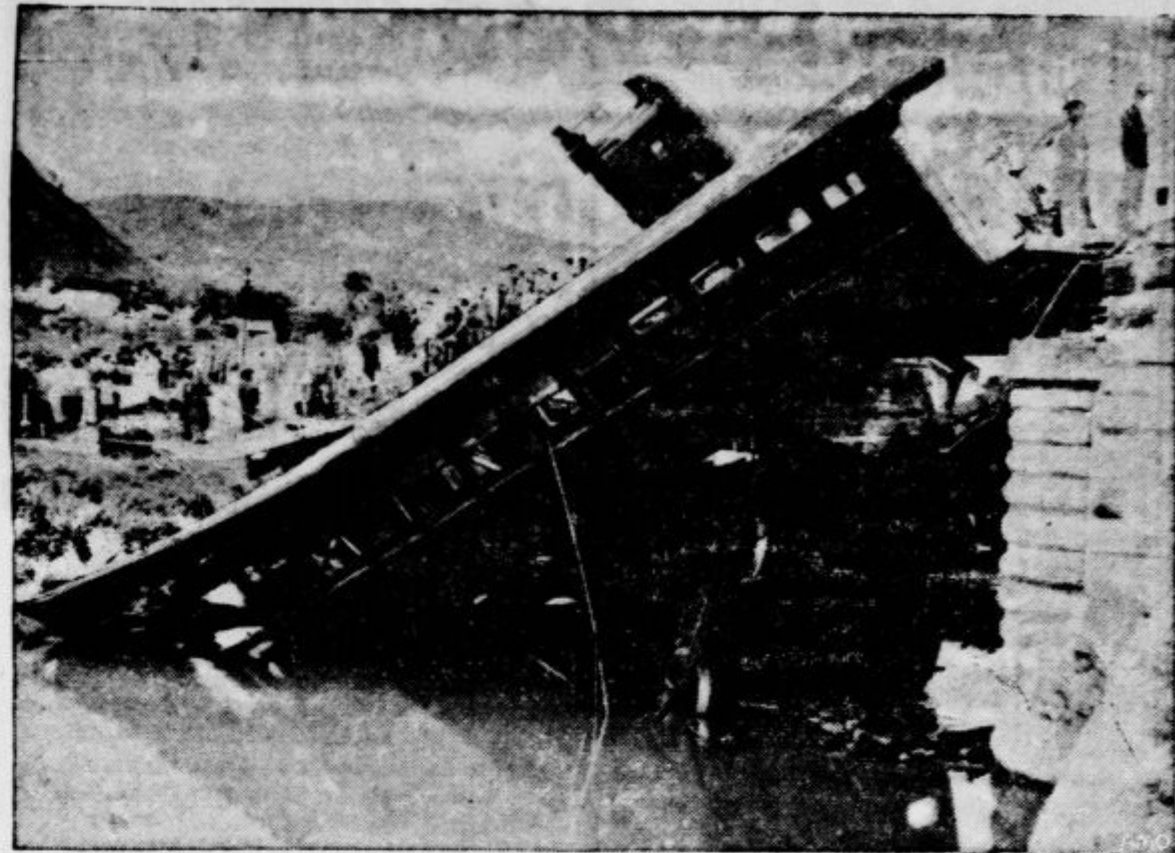
Toaleta za nevesto egiptskega kralja

Po najnovejših dispozicijah se bo oženil egiptski kralj Faruk dne 20. januarja. Poročna ceremonija se bo vršila z vsem sijajem orientalskih šeg. Za bodočo kraljico sta naročena dva plašča, eden za civilno poroko, drugi za vožnjo po ulicah Kaira. Poleg tega izdelujejo za mlado kraljevo nevesto še dve sto oblek in kostumov. Nevesta je naročila večji del svojih oblek v Parizu.

Budimpeštanski milijonarji

Madžarska je izdala statistični pregled, ki navaja, da živi v Budimpešti 124 oseb, ki razpolagajo s premoženjem nad 1 milijon pengrov.

Železniška nesreča v Južni Ameriki

Pri Rio de Janeiru se je zgodila huda železniška nesreča. Med vožnjo čez neki most se je vlak zrušil v reko. Pri tem se je sedem oseb ubilo, trideset pa je bilo ranjenih

Rumeni proti belim

Besneči Japonci — Granate na zasilno taborišče beguncev — Deset nankinških okrajev v plamenih — Barikada iz trupel mrličev in konj

Posebni dopisnik londonskega dnevnika »Times«, ki je bil na krovu potopljene ameriške topničarke »Panay« in ki se je po tej potopitvi v strašnih nevarnostih pretolkel do Šanghaja, je poslal od tam svojemu listu pretresljivo poročilo o tem, kako je japonska soldateska razsajala po Nankingu, ko je to kitajsko prestolnico osvojila.

Že med obstreljevanjem mesta, ki so ga Japonci vršili od 10. decembra dalje z nezasišano porabo municije, niso pazili prav nič na meje varnostnega pasu, ki so jih dobro poznali. Mnogo granat je eksplodiralo v zasilnih taboriščih beguncev in vsaka je zahtevala strahovite žrtve. Tudi trideset Evropecev je pri tem izgubilo življenje.

V nedeljo 12. t. m. je doseglo obstreljevanje besnost, ki je ni mogoče popisati. Ponoči je gorelo deset mestnih okrajev. Ti soč kitajskih vojakov, ki so izgubili zveze s svojimi četami in ki so se z obupnim odporom umikali pred Japonci, so pred gorečim prometnim ministrstvom zgradili ogromno grmado iz svojih uniform, orožja in drugih vojaških potrebščin ter jo zažgali. Težko ranjeni so se vlekli skozi ulice in prosili pomoči, japonski oddelki pa so patuljirali po ulicah in so vse te reveže enostavno postreljali. Streljali so sploh na vsakogar, ki se je pojavil na cesti.

Na isti način so iztrebili skoraj vse kitajsko policijsko moštvo Nankinga. Milosti ni bilo. Japonci so sistematično preiskovali hiše in so ustrelili vsakogar, ki so ga imeli na sumu, da je služil v kitajski vojski. S posebnim besom so se Japonci spravi nad vse, kar se jim je dozdevalo, da je ameriška last. Ameriške zastave so takoj povsod strgali. Poslopj inostrancev, niti svojih nemških zaveznikov, niso nič pordnirali. Vseposvobod so lovili ljudi po cestah, ki so bile ponekod naravnost zabasane s trupli. Strahoten je bil pogled na cesto pri Hsiakvanskih vratih. Tam so trupa ljudi in konj sestavljala grozotno barikado, preko katere so vozili japonski tanki in težki topovi brez vsake obzirnosti. Poročevalec pravi nazadnje, da so

številke o kitajskih izgubah v Nankingu, ki jih navajajo Japonci, točne, toda velik del žrtev niso bili vojaki, temveč nankinški civilisti...

Visok je 2.50 m

V aleksandrijski bolnišnici se zdravi neki Sald Mohamed, ki zbija splošno pozornost zaradi svoje postave. V višino meri dva m 50 cm. Na sliki vidimo poleg njega njegovega zdravnikarja in strelnico

ANEKDOTA

Guverner angleške banke Montagu Norman ni prijatelj javne slave in požrešoma potuje pod izmišljenim imenom, da bi ga ne spoznali. Nekeč pa ga je na nekeem parniku spoznal častnikar, ki je začel z njim pogovor. Montagu Norman, ki ni slutil nič dobrega, pa ni hotel biti preveč nevljuden s tujeem, ki je sedel poleg njega je dejal: »Dovolite, da se vam predstavim. Jaz sem H. G. Wells (sloviti romanopisec). Pa ne povejte, prosim, tega nikomur. Nimaš rad splošne pozornosti.« — »To razumem popolnoma,« je odvrnil častnikar, »in prav tako vas prosim, da bi ne pripovedovali dalje, kdo sem jaz. Moje ime je Montagu Norman.«

VSAK DAN ENA

Diagnoza borzijanca.

(»Judge«)

7 smrtnih grehov

Povest iz Casarovih dni

Pred obličjem, ki se je bilo odvrnilo od mene in ki sem sam bežal pred njim, je bilo tisoč let toliko kakor en dan in ena noč!

Tedaj mi je obstalo oko na freski, ki je krasila steno in ki jo je bil Battista Sereni, mladi od Boga blagoslovljeni umetnik, po mojih lastnih predlogih s čarom svoje palete poklical v življenje. Ta slika si je bila izmed vseh njegovih del stekla mojo najodkritosrečnejšo pohvalo.

Predstavljalo je Afroditino rojstvo iz morske pene, kakor nam ga sporoča Heziod...

Nočem in ne smem in ne morem tajiti: tudi v tej uri, ki je bila odločilna za mojo lastno usodo in za usodo mojega Jacinta, se moja krivoversta molitev ni obračala k Odrašeniku, ki je na Golgoti križan umrl za grehe sveta, ampak Materi vscelstva, večni Rodnici!

Nestrno sem čakal Jacinta, da bi se posvetoval z njim samim in moj razum je že narrej snoval sto in sto izhodov in načinov, kako bi se izvil strašnemu načrtu, ki je bil očitno dozorel v Lorenzovi duši.

Četrť ure in še delj je trajalo moje čakanje, a nič se ni gnilo v dvorani. Solnce je bilo med tem zašlo, in mrak se je počasi razlival po morju.

Bil sem sam s seboj in vendar ne sam zakaj duh mojega ljubljence je plaval po prostoru kakor nepopisno, a vendar zaznavno snovanje oboževane žene.

Na bralnem pultu so ležala Ovidijeva »Tristia« v beneški izdaji iz šestnajstega stoletja. »Tristia« so pesmi Rimljana. So pa še nekaj več: izlivi italijanskega srca, v katerih diha bol za izgubljeno domovino lepote in veličine, kakor v nobenem drugem delu avgustejskega veka.

Jacinto, ki sem ga še iskal in sem ga bil vendar že izgubil, je znal brati te pesmi...

Ta »Tristia« so oznanjala izgubo, ki je čakala tudi mene, izgubo vsega, kar je najdražje našemu srcu. V stavkih, izklesanih za večnost, kakor so za večnost izklesane besede velikega Florentinca:

Nessun maggior dolore
Che ricordarsi del tempo felice
Nella miseria...

Ta usoda je bila namenjena moji lastni prihodnosti, moji visoki starosti!

V gorju se spominjati minule sreče, je pač največja bol!

Stemnilo se je bilo že tako, da nisem razločil nobene črke več. In tako sem prijel za srebrni zvonec, ki sem se ga posluževal zato, ker se je svetila njegova kovina tudi v temi.

Njegov jasni glas je priklcal Fernanda Cenereja, ki je v Tempi skrbel za moje telesne potrebe. In je moral zaradi tega misliti, da sem žejen.

Molče je, kakor vsak večer, postavil pozlačeni svečnik z gorečimi svečami na mizo in vprašal:

»Chiantija ali falerna, Prevzvišeni?«

A jaz sem v Fernandovo začudenje odgovoril:

»Ne tega ne onega!«

Nato sem, kakor zasačen, z glasom, ki mu je manjkalo potrebne trdnosti, dodal vprašanje: »Si morda videl patra Jacinta, Fernando?«

Odgovor je bil: »Padre se je, kakor menda veste, Prevzvišeni, pred včerajšnjim odpeljal v Napoli, in se še vedno ni vrnil.«

»Še vedno ga ni nazaj?«

Nemara da je zazvenela v mojem glasu udružana bol; kajti sunkoma sem se zbral in nejevoljno pripomnil: »Samo štiri in dvajset ur dopusta sem mu bil dal, Fernando!«

Sluga je molče odšel, ne da bi kaj rekel na to opombo; toda sočutni pogled, ki me je zadel iz njegovih oči, me je čudno dirnil in mi vrnil nekaj tiste odločnosti, ki sem jo bil že izgubil.

In tako sem poklical slugo nazaj, s tem, da sem še enkrat pozvonil.

»Fernando!«

»Vaša Prevzvišenost?«

»Si morda slišal kaj neugodnega o patru? Kaj prav za prav dela v Napolju?«

»To so marnje!«

»Duhovnikov sloves je občutljiv kakor deklška čast. To veš! Govori čisto!«

»Nekaj šušljajo...«

»Kaj?«

»O neki donni Rosi...«

To ime in spomin ki ga je zbudilo v meni, sta mi poglala kri v lice.

Toda premagal sem se in zapovedal Fernandu, naj nadaljuje svojemu duhovniku na uho, če mu je zvečanje drago.

In Fernando je dokončal: »V nekem salonu, v stranski ulici za Toledsko cesto so baje zalotili padra pri tej ženski.«

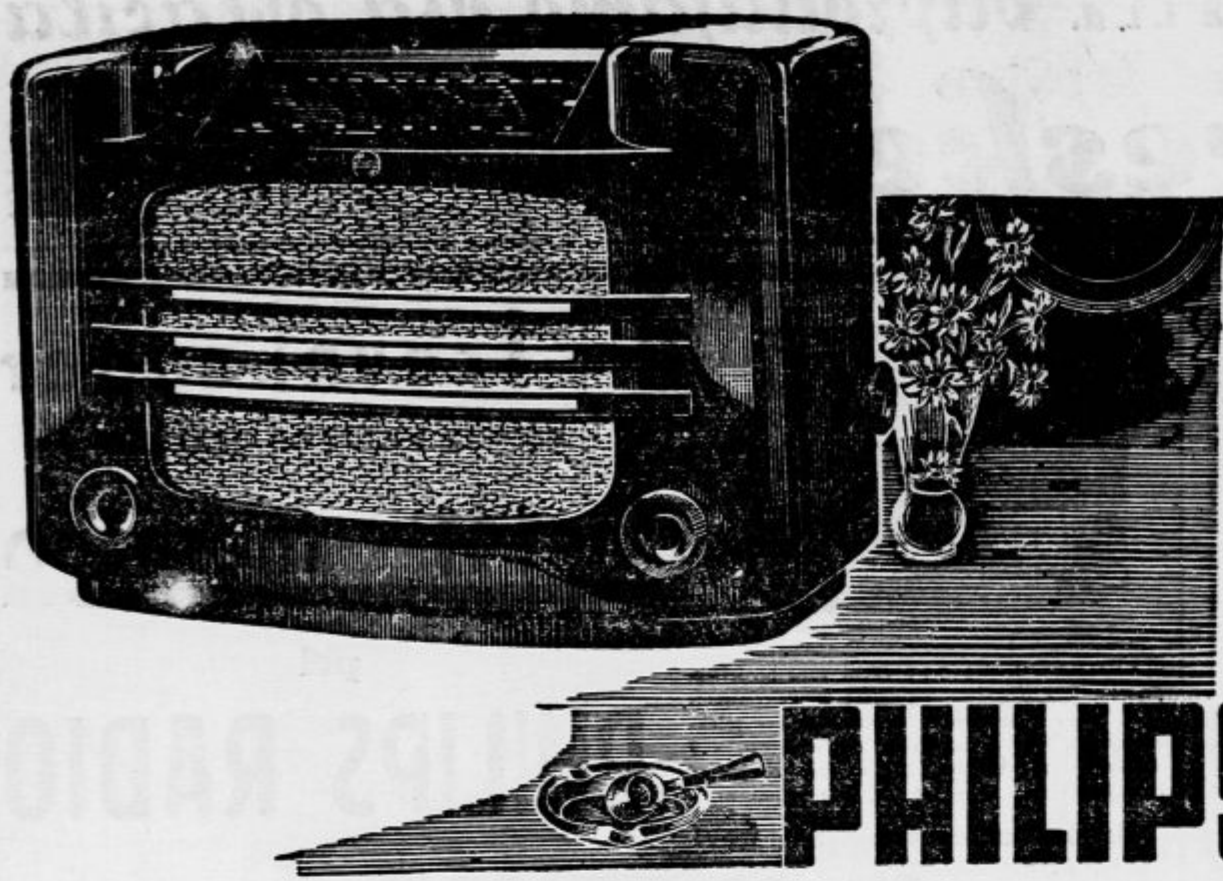
»Dobro. Hvala ti, Fernando.«

Ko sem odslavl služabnika, sem z dolgimi koraki hodil po knjižnici sem ter tja. Sam nisem vedel, kaj me je na prvi mah bolj presunilo: strašni sovpad dogodkov, ki je bil spravlil mojega ljubljenga Jacinta v isti položaj kakor mene samega v davnih mladih letih, ali pa skeleče ljubo s u m je, ki mi je glodalo srce po tem potrdilu Lorenzovega pisma.

Nazadnje sem se vnovič zgrudil na kuruluski stol in naslonil obraz v dlani. Duša mi je kričala, srce mi je jokalo. Samota starosti me je zaskočila v tej minuti kakor ponočen tat. Čutil sem, da sem bil Jacinta izgubil. Ne sin ne dragi, ne prijatelj ne sodelavec mi ni bil, ampak samo igrača sle, ki je uhajala meni samemu in moji volji, zato, ker mi je slana starosti, ki sem jo zaman odganjal, neizprosno padala na nekaj oglenočno glavo!

Očividno! Samo velikaša in mogočnika je videl v meni, moža, ki je razdal službe, časti, bogastva in srečo! Srečo, kakor pač svet razume to besedo!

Toda njegova strast in njegova mladost sta si iskali drugih radosti, kakor si je tudi moja mladost iskala drugih, in neusmiljena zapoved presvete Cerkve, ki sva ji oba služila, je bila, kakor nekdanja mene, zdaj tudi njega vrgla s prave poti.

Trajno darilo za vso rodbino!

PHILIPS - Barkarola 461

edinstveni oktodni super sprejemnik v ceni, učinku in elegantnem izgledu.

7 akordiranih krogov, velika občutljivost, naravna reprodukcija, sprejem brez šviganja, 3 valovna področja — minimalna poraba toka. OKRAS IN VESELJE VSAKEGA DOMA.

Mesečno odplačevanje

Din 225-

Neobvezno predvajanje pri vseh Philips trgovcih!

Kulturni pregled

F. X. Šalda

Danes bi češkoslovaška kulturna javnost posvetila obsežno pozornost sedemdesetletnici enega izmed duhovnih predstavitev čestva F. X. Šalde. Usoda je hotela, da je zapustil občestvo živih osem mesecev pred svojim življenjskim jubilejem. Tako vzbujajo današnja sedemdesetletnica samo pietetne spomine na osebnost moža, ki je podaril svojemu narodu veliko dedščino še neocenjenega in nezbranega dela.

Češka literarna kronika zaznamuje v zvezi s Šaldo nekoliko pojavov, ki so vredni pozornosti: V založbi Melantrichá in smičovskega založnika, Šaldovega prijatelja Otta Gergala je izšel poslednji zvezek »Šaldovih spisov«. Čitatelj »Zapisnika« se bo tu srečal z nekaterimi dragimi znankami, na pr. s študijo o domačem in tujem literarnem baroku, z razpravo o smislu češke slovstvene zgodovine, s študijo o Haku i. dr. Iz posebne knjige je ponatisnjena obsežna študija »O tako zvanim nesmrtnosti pesniškega dela«, ki je nemalo važna za razumevanje Šaldovih nazorov o literaturi. Tehnega pomena je tudi študija o pesniški avtostilizaciji, takisto daljša razprava s skromnim naslovom »Nekoliko misli na t. m. pesnik in politika«. Tako je izdaja Šaldovih spisov na dobri poti in z njo se uvršča prvič v vsej celotnosti mojster češkega eseja in kritike v literaturo svojega naroda, postaja pregleden, dobiva s svojim delom končne poteze. Inozemski prijatelji in poznavatelji češke literature dobivajo s Šaldovimi zbranimi spisi dela, ki kažejo pota, odpirajo obzorja, pričujejo o evropski višini češke kulturnosti in opozarjajo vedno znova na svojega avtorja. Vsaka knjiga je novo dejanje!

V izdajanju Šaldovih zbranih spisov, ki izhajajo v založbi Melantrichá in čijih redko je prevzel iz mojstrovih mrtvih rok dr. B. Fučík, je bil storjen zopet korak naprej. Predvsem je izšla že četrta izdaja ene najznamenitejših knjig F. X. Šalde »Dva še a dílo«, zbirka »podob in medaljonov«, v kateri najdemo med drugim študije o Rousseauu, o Ibsenu, o Zola, o Huysmansu, o mladem Flaubertu in celo

vrsto podnetnih razprav iz češke literature, med njimi krasne študije o Němcovi, o Brézini in drugih. Dejstvo, da ta knjiga zlahka kova in teže vsebine dosega četrto izdajo, pričuje že samo o njeni vrednosti. Za razliko od prejšnjih izdaj je Šalda zbirko nekoliko izpremenil, kakor je sploh imel večje načrte za revizijo svojih starejših knjig, načrte, ki jih je smrt dokončno prekržala.

Nova je po sestavi in knjižni celotnosti pravkar izšla knjiga »Studie literární historické a kritické«, ki takisto nadaljuje Melantrichovo izdajo Šaldovih zbranih spisov. Čitatelj »Zapisnika« se bo tu srečal z nekaterimi dragimi znankami, na pr. s študijo o domačem in tujem literarnem baroku, z razpravo o smislu češke slovstvene zgodovine, s študijo o Haku i. dr. Iz posebne knjige je ponatisnjena obsežna študija »O tako zvanim nesmrtnosti pesniškega dela«, ki je nemalo važna za razumevanje Šaldovih nazorov o literaturi. Tehnega pomena je tudi študija o pesniški avtostilizaciji, takisto daljša razprava s skromnim naslovom »Nekoliko misli na t. m. pesnik in politika«. Tako je izdaja Šaldovih spisov na dobri poti in z njo se uvršča prvič v vsej celotnosti mojster češkega eseja in kritike v literaturo svojega naroda, postaja pregleden, dobiva s svojim delom končne poteze. Inozemski prijatelji in poznavatelji češke literature dobivajo s Šaldovimi zbranimi spisi dela, ki kažejo pota, odpirajo obzorja, pričujejo o evropski višini češke kulturnosti in opozarjajo vedno znova na svojega avtorja. Vsaka knjiga je novo dejanje!

—o.

Jordan Jovkov

Pred meseci umrl bolgarski pripovednik Jordan Jovkov sodi med velika imena sodobne bolgarske književnosti. Slovencem se obeta v 1. 1938 prevod njegovega romana »Zetvarat« (Zanec). Tako bo v naše prevodno skrinjo uveden bolgarski pisatelj, ki v polni meri predstavlja sodobno tvorbo tega slovanskega naroda. Da sega sloves Jordana Jovkova že preko meja njegove domovine, pričča antologija Jovkovljene proze, ki je izšla nedavno v Neapluju kot 2. zvezek publikacije slavistične skupine v izdaji Višjega orientalskega zavoda (R. Istituto Superiore Orientale). Vzorno opremljeno antologijo z naslovom »Scibili« je pripravil in prevajal slavist te visoke šole, prof. Luigi Salvini. (Jordan Jovkov, Scibili. Antologia a cura di Luigi Salvini. Napoli 1937, 212 str.)

Prof. Salvini predstavlja čitatelju osebnost in delo Jordana Jovkova v jedrnatem in jasnem uvodu, ki opisuje tri razvojne faze njegovega dela in se zlasti zaustavlja pri daljnosežnem vplivu balkanske in svetovne vojne na epično in dramatično dozorevanje tega pisatelja. Jovkov je s svojo k dramatičnosti težeco epiko zastopnik nove smeri, ki se oddaljuje Vazovu in njegovim posnemovalcem. Njegov realizem, ki je izživljal predvsem v podobah iz kmečkega življenja, stremi po globljem človeškem in socialnem doumetju preproste človeka. Italijanski poznavalec Jovkova je v svojem uvodu čvrsto orisal najznačilnejše poteze njegove literarne fiziognomije in po študiji prof. Salviniho bo s pridom segel vsak, kdor bo hotel prodreti globlje k filozofskim in umetniškim temeljem Jovkovljega dela. Uvodni študiji je priložena poleg življenjskih podatkov bibliografija o Jovkovu, ki beleži vse bolgarske in druge študije o njem, kritike njegovih spisov in prevode v tuje jezike. Sam izbor obsega osem novel, ki sodijo med najznačilnejše proizvode Jovkovljega peresa in osvetljujejo z vseh strani tega poeta dobruške kraje, psihološka slikarja bolgarskega kmeta in vojaka, dramatika povojne bolgarske družbe. Portret zdaj že pokojnega Jovkova (risba Piera Angelinija) in ilustracije bolgarskih slikarjev, ki so reproducirane na posebnih prilozhah, izpopolnjujejo to okusno publikacijo neapelskega orientalskega inštituta.

Zapiski

»Ljubljanski Zvon

prinaša v pravkar izšlem 11.—12. zvezku na uvodnem mestu esej B. Borka »T. G. M.«, v katerem se pisec vrača k nesmrtni osebnosti češkoslovaškega voditelja. Miran Jarc je prispeval tri sonete, Ivo Brnčić izpoveduje nazore in poglede svojega rodu v prispevku »Generacija pred zaprtimi vrati«, iz romana Franceta Novšaka »Dečke« je objavljen tretji del, zaključuje se pa članek N. Bahtina »Otroška poezija v Rusiji«, medtem ko je Mile Klopčič prispeval prevode treh ruskih mladinskih pesmi. Zaključujejo se Nahtigalova »Pisma Ivana Prijatelja s študijskega potovanja 1903—1904«. Vanica Kobe se oglaš s ciklom lirike, Jože Kerenčič z novelo »Mati išče mojstra« in Joža Šeligo z »Jesenskimi pes-

S P O R T

Smučarski tečaji

Zveze za tujski promet za začetnike in turne smučarje

Kakor je bilo že objavljeno priredi Zveza za tujski promet v Ljubljani v teku letošnje zime ob nedeljah in praznikih smučarske tečaje za začetnike in pa turne smučarske tečaje za one smučarje, ki žele pod strokovnim vodstvom povečati svoje znanje in se usposobiti za kasnejše težje ture. Vsi ti tečaji bodo pod strokovnim vodstvom izpranega smučarskega učitelja JZSS.

Ti smučarski tečaji niso vezani na en kraj, temveč se bodo prilagodili snežnim prilikam, ki jih bo mogoče točno določiti po službenih poročilih dobro organizirane vremenske poročevalne službe, v kateri sodelujeta obe Tujskoprometni zvezi v Sloveniji ter JZSS in SPD. Prijavnina za smučski tečaj, ki bo obsegal 10 smučskih dni, znaša Din 100, nadaljne pristojbine po Din 15 se plačujejo tedensko. Stroški celotnega tečaja znašajo Din 255, v kateri ceni je vračunano kosilo vse dneve bivanja izven Ljubljane. Prevozni stroški se bodo plačevali posebej.

Ker so snežne prilike v okolici Ljubljane ugodne, se pričeta oba tečaja na božični dan (v soboto 24. t. m.) ob 14. pri strelišču pod Rožnikom. Naslednji dan v nedeljo bo pa za oba tečaja odhod z glavnega kolodvora ob 7.50, s prihodom v Višnjo goro ob 8.52. Udeleženci začetniškega tečaja se bodo vadili v prvih umetnostih smučarskega športa na livadah v okolici Višnje gore, udeleženci turnega tečaja pa pojdejo na Polzevo Vse prijave sprejemata biljetarni »PUTNIKI« v Ljubljani, Gajeva 3 in Hotel »Metropole«.

Smučarji — akademiki pojdejo v švico

Po dolgotrajnih borbah in nabiranju denarja se je posrečilo nabrati toliko, da so kriti glavni stroški za Villars, kjer bo letos mednarodno prvenstvo švice in SAS tekme. Naši tekmovalci bodo zastopani v naslednjih disciplinah: dva v alpski kombinaciji ter po en tekač in en skakalec. Fantje, že pridno trenirajo, deloma pod vodstvom Finca Kulzme na Pokljuki, deloma pa pod vodstvom naših najboljših, Pračka in Heima na Rožni. Vendar pa stroški za našo udeležbo še niso zagotovljeni v celoti. Potrebno je še nekaj denarja, da bo jugoslovanski akademski šport dostojno reprezentiran v inozemstvu. Zato se naprošajo vsi prijatelji, naj akcijo naše akademske mladine podpro v čim izdatnejši meri.

V nekaj vrstah

Te dni je bil v Zagrebu občni zbor zagrebške plavalnega podsaveza. Glavni delo sioni na domačem klubu ZPK in pa nekaterih karlovških društvih. Največ se je na tem običnem zboru razpravljalo o vprašanju plavalnega bazena v Zagrebu, zaradi katerega je bilo potrošeno že mnogo črnila in izrečenih kaj lepih načrtov, pa še vedno ni krenilo z mrtve točke. Za predsednika tega podsaveza je bil izvoljen magister Praunperger, v odboru pa je tudi vedel odstavljen veličin iz plavalnega saveza.

Dunajski »Sporttagblatt« se je pred kratkim bolj podrobno razpisal o malem srednjeevropskem pokalu, ki ga, kakor smo že svoječasno poročali, pripravljajo z naše strani v Mariboru. Kakor ugotavlja dunajski list, izvira ta ideja od celovške Austrije ali prav za prav od njenega tajnika g. Gregoritscha. Ta športni funkcionar je znal pridobiti celovškega župana, da je za zmagovalca tega tekmovalca daroval dragocen pokal, da ga bo treba osvojiti dvakrat, preden bo prešel v trajno last zmagovalca. Zagotovljena je udeležba naslednjih moštev: Unione sportiva Udinese, Sportiva Pro Gorizia, SK Ljubljana, SK Železničar, ETO iz Győra, potem HVE iz Stolnega Belega grada ter avstrijskih klubov Villacher SV in Austrie. Glede določitve terminov še ni bil dosežen sporazum. Po enem predlogu naj bi bile te tekme junija, julija in avgusta. Celovčani pa želijo hitrejšo odigranje v kratkem času od 17. julija do 28. avgusta 1938. Glede tega vprašanja bi se bili morali pred 14 dnevi pogajati v Celovcu, vendar pa do sestanka ni prišlo, ker so vsi klubi pristali na to, naj organizacijo prevzame celovški klub. Zato je njegov tajnik Gregoritsch sedaj na poti po vseh teh mestih, ki pridejo za to tekmovalstvo vpoštev, da se bo dogovoril glede zadnjih podrobnosti. Kakor zatrjuje »Sporttagblatt«, je to tekmovalstvo popolnoma zagotovljeno in si prireditelji od njega obetajo veliko privlačnost. Pri obeh naših klubih — Ljubljani in Železničarju — je to prav gotovo tudi res!

Drsališče SK Ilirije odprto. Z današnjim dnem se odpre ilirijansko drsališče pod Cerkovinim gradom. Mraz zadnjih dni je omogočil, da so naši umetniki ustvarili prav dober led, tako da so te edinsvane naprave že v prav dobrem stanju. Sezonske vstopnice se prodajajo pri drsališki blagajni. Telefon 34—86.

Ljubljanski zimsko športni podsavez: Seja odbora drevi ob 18.30. Union.

Smučarski klub Ljubljana obvešča vse smučarske klube, da ima na razpolago za vse prilike tekmovalne razne plakete za sialom, smuk, tek in skoke ter diplome. Po potrebi naj se klubi obrnejo na klubovega gospodarja Oskarja Kurnerja, Ljubljana, A. Gorec, Tyrševa cesta št. 1.

SK Ilirija (hokejska sekcija). Jutri v četrtak bo obvezen trening na dva gola. Vsi igralci naj se ga sigurno udeležijo. Vsi morajo biti najkasneje ob 18.30 v garderobi. Obem bodo razdeljene tudi proste vstopnice. Novinci, ki imajo veselje do hokeja, naj se zgledajo pri načelniku, Načelnik.

Ilustrovane sportske Novosti so izšle za božične praznike na šestih straneh in objavljajo mnogo zanimivega gradiva za naše sportnike iz vseh sportnih panog. Posamezna številka stane 1 Din.

Službena vremenska poročila

po stanje z dne 21. t. m.

(Tujskoprometni zvez Slovenije, JZSS, SPD)

Katece-Planica, 870 m: — 12, jasno, mirno, pršič, 105 cm, Kranjska gora, 810 m: — 12 barometer se dviga, jasno, mirno, pršič, 90 cm, Vršič-Erjavčeva koča, 1501 m: pršič, 150 cm,

Bohinjska Bistrica 510 m: — 10, pršič, mirno, 45 cm,

Sv. Janez Boh. jez., 510 m: — 11, jasno, mirno, pršič, 55 cm,

Skalaški dom na Voglu, 1540 m: — 14, jasno, mirno, pršič, 230 cm,

Dom na Kofcah, 1500 m: — 7, jasno, vetrovno, 20 pršica na 100 podlage,

Zelenica 1531 m: — 7, pooblačeno, vetrovno, 30 pršica na 240 podlage,

Senjorjev dom 1522 m: — 11, jasno, mirno, 20 pršica na 80 podlage,

Celjska koča 700 m: — 5, jasno, mirno, 35 pršica na podlagi,

Rimski vrtelec 510 m: — 10, oblačno, mirno, 60 pršica,

Uletova koča na Peči 1654 m: — 7, jasno, mirno, 10 pršica na 50 podlage,

Koča po Kopo 1377 m: — 10, jasno, mirno, 10 pršica na 60 podlage,

Koča na Kremžarjevem vrhu 116 m: — 9, jasno, vetrovno, 10 pršica na 55 podlage,

Mozirska koča 1344 m: — 8, jasno, mirno, 20 pršica na 120 podlage,

Kako je na vrhovih. Po »Putnikovem« poročilu je na vseh naših planinah zadel pršič. Na Pohorskem domu, Mariborski in Ruški koči znaša temperatura —4

C, stara podlaga 40 cm, novega pršica 20, jasno; Klopni vrh, Pešek, Senjorjev dom: —4 C, 60 cm novega pršica na podlagi 50 cm, mirno, oblačno; Ribnica na Pohorju: temperatura 0 C 40 cm novega snega, oblačno; Peca: —6 C, oblačno, mirno 150 cm novega pršica na stari podlagi; Rimski vrtelec: —5 C, novega pršica na stari podlagi 50 cm, pršič.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 22.: Svedrovci (Fric-frac). Premiera. Premierski abonma.

Cetrtak, 23.: Šimkovi. Red Ostrtek. Petek, 24.: Zaprt.

Sobota, 25.: ob 15. Peterčkovice poslednje seje. Mladinska predstava. Znižane cene. Ob 20. Bela toleza. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 26.: ob 15. Princessa in pastirček. Mladinska predstava. Znižane cene. Ob 20. Svedrovci (Fric-frac). Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 28.: Zaprt.

Dramska novost za prasnika. Bourdet opada med najbolj znane francoske pisatelje, ter je obogatil dramsko literaturo s številnimi deli lahkega značaja. Kot posebna značilnost mu je lastna tiesta nedosegljiva romanska lahkost v slikanju življenja, ki je karakteristična za francoske pisatelje-komediofane. Drama vprižori 22. t. m. njegovo komedijo »Svedrovci« (Fric-frac). V glavnih vlogah so zaposleni: gge. Sava Saverjeva, Mira Danilova, Daneš in Sancelin.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 22.: Prodana nevesta. Red Sreda. Gosposvanje Josipa Križaja.

Cetrtak, 23.: Evgenij Onjegin. Premiera. Premierski abonma.

Petek, 24.: Zaprt.

Sobota, 25.: ob 15. Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene. Ob 20. Evgenij Onjegin. Izven.

Nedelja, 26.: ob 15. Ančka. Izven. Znižane cene. Ob 20. Gorenjski slavček. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 27.: Zaprt.

Čajkovskega opera »Evgenij Onjegin« se bo pela prvič v letošnji sezoni 23. t. m. za premierski abonma. Kapelnik Stritof, ki delo dirigira, je oskrbel za letošnje vprižoritev nov prevod. V glavnih vlogah nastopijo: gg. Oljdekop, Kogojeva, Španova, Škerjančeva, Primodžič, odnosno Kolacio, Betštio, Banovec in drugi.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 22.: Zaprt.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob bridki izgubi naše drage mama, gospe

SERAFINE POSCH

roj. Dogan

ljubili bol, ji poklonili cvetje, jo spremenili na njeni zadnji poti, ter nam izrekli svoje sožalje, naša iskrena zahvala.

Sv. maša zadušnica bo v četrtek, dne 23. t. m. ob 7. uri jutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 22. decembra 1937.

Rodbine: POSCH-DOGAN, DR. BRILEV

T

Umri nam je naš nad vse ljubljani škrti mož, oče, stari oče, tast, stric, gospod

IGNAC PEGAN

BIVŠI TRGOVEC IN POSESTNIK

po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi, v 88. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika bo v četrtek ob pol 4. popoldne na mestno pokopališče.

Novo mesto, Ljubljana, Gaberje na Goriškem, 21. decembra 1937.

FRANCIŠKA roj. BIZJAK, žena; MARJA TURK, hčerka; JOZEF TURK, zet; JOŽA, vnukinja.

Vsled ogromne zaloge **Hubertus' plaštev, zimskih sukenj, oblek, perila i. t. d. odprodajamo vsa oblačila**
15 do 20% popustom. Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

dobro obrit — dobre volje

ROT BART

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drugi part. oddelek Zagreb

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Korespondenta
za madžarski jezik sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 31806-1.

Pisarniško moč

potrebujem za svojo specializirano knjižničarstvo in odgovarjajočim strojem (tiskanje) za izdelavo knjig. Posredbe na ogl. odd. Jutra pod št. 31806-1.

Mlinarja

samskega, samostojnega, za moko brez sejanja, sprejemam. Prednost oni, ki zna delati kašo od prosa. Ivan Horvatić, Zagreb, Mica 69.

Uradnico

zmožnost knjižničarstva, slovenske in nemške korespondence ter ostalih pisarniških del, iščem takoj. — Plačam do 600 mesečno. Ponudbe osebno predati Elektrotonu, Pasja 31910-1.

Majšjo postrežnico

pošteno, pridno sprejemam takoj za čas od 8.—2 ure popoldne. Vorašati Cankar jevo nabrežje št. 3, 1. desno 31914-1.

Frizerko

verzirano v vseh poslih — sprejemam takoj. Plača do 600. Naslov v vseh poslih vabim Jutra.

Mesarskega

pomočnika sprejme takoj mesar Jesh. Mica 1.

Dva trgovska

pomočnika sprejme Vinko Šnik, Radolovica. Prvi mesto v centrali kot dober menedžer in izločeni arhitekt. — Drugo mesto v podružnici, zmožen isto voditi samostojno. Znanje niso izključene. Znanje nemškega jezika obvezno. Vse drugo po dogovoru.

Kuharico

za gostilno iščem, večjo in štedljivo, do 40 let staro. Plača in nastop po dogovoru. Ponudbe s sliko na gostilno Rački, Delnice.

Natakarico

mlajšo, iščem za solidno gostilno, k bi bila obremenjena tudi plačilna. Ponudbe s sliko na gostilno Rački, Delnice.

INSERIRAJ V „JUTRO“

G. Fh. Rotman:

Gospod Kozamurnik

postane umetni jahač

84

To je bilo pa gospodu Kozamurniku kar preneumno. Planil je iz sobe in si dal zunaj klobuk na glavo. Lekarnar Hrenovec, iz Blatne vasi, ki se mu je nesrečno smilil, je pritekel za njim. »Nikar se tako ne razburjaj, ljubi Kozamurnik, je rekel: če hočeš, te v svojem zaprtem vozu odpeljem domov! Nihče te ne bo videl!«

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

84

Lenthéric

PUDER „ORKILIA“ V VSEH MODERNIH OD TENKIH

Uspeh sveta

Lenthéric PARIS NEW YORK

Ne pozabite!

Božična številka „Jutra“ bo izšla že

v petek zjutraj!

Male oglase za njo bomo sprejemali

do četrtega popoldne!

Prodaj

Beseda 1 Din davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Orehova jedra

in cvetlični med najceneje nudim MENARI J. Domžale. 3156

Plošče in gramofoni

brez trdnosti A. Rasberger v največji izbiri po razprodatih cenah dobiti. Dal matino 10 (nasproti bota Strukel). 31843-6

Sanke in smuči

kompletne, — dobiti na: agencije pri izločevalcu FAJFAR Trnovska ul. 25 31577-4

Briljanten prstan

(rozetni) prodam za 3.500. Po ceni 10.000. — 12.000. — 13.000. — 14.000. — 15.000. — 16.000. — 17.000. — 18.000. — 19.000. — 20.000. — 21.000. — 22.000. — 23.000. — 24.000. — 25.000. — 26.000. — 27.000. — 28.000. — 29.000. — 30.000. — 31.000. — 32.000. — 33.000. — 34.000. — 35.000. — 36.000. — 37.000. — 38.000. — 39.000. — 40.000. — 41.000. — 42.000. — 43.000. — 44.000. — 45.000. — 46.000. — 47.000. — 48.000. — 49.000. — 50.000. — 51.000. — 52.000. — 53.000. — 54.000. — 55.000. — 56.000. — 57.000. — 58.000. — 59.000. — 60.000. — 61.000. — 62.000. — 63.000. — 64.000. — 65.000. — 66.000. — 67.000. — 68.000. — 69.000. — 70.000. — 71.000. — 72.000. — 73.000. — 74.000. — 75.000. — 76.000. — 77.000. — 78.000. — 79.000. — 80.000. — 81.000. — 82.000. — 83.000. — 84.000. — 85.000. — 86.000. — 87.000. — 88.000. — 89.000. — 90.000. — 91.000. — 92.000. — 93.000. — 94.000. — 95.000. — 96.000. — 97.000. — 98.000. — 99.000. — 100.000. — 101.000. — 102.000. — 103.000. — 104.000. — 105.000. — 106.000. — 107.000. — 108.000. — 109.000. — 110.000. — 111.000. — 112.000. — 113.000. — 114.000. — 115.000. — 116.000. — 117.000. — 118.000. — 119.000. — 120.000. — 121.000. — 122.000. — 123.000. — 124.000. — 125.000. — 126.000. — 127.000. — 128.000. — 129.000. — 130.000. — 131.000. — 132.000. — 133.000. — 134.000. — 135.000. — 136.000. — 137.000. — 138.000. — 139.000. — 140.000. — 141.000. — 142.000. — 143.000. — 144.000. — 145.000. — 146.000. — 147.000. — 148.000. — 149.000. — 150.000. — 151.000. — 152.000. — 153.000. — 154.000. — 155.000. — 156.000. — 157.000. — 158.000. — 159.000. — 160.000. — 161.000. — 162.000. — 163.000. — 164.000. — 165.000. — 166.000. — 167.000. — 168.000. — 169.000. — 170.000. — 171.000. — 172.000. — 173.000. — 174.000. — 175.000. — 176.000. — 177.000. — 178.000. — 179.000. — 180.000. — 181.000. — 182.000. — 183.000. — 184.000. — 185.000. — 186.000. — 187.000. — 188.000. — 189.000. — 190.000. — 191.000. — 192.000. — 193.000. — 194.000. — 195.000. — 196.000. — 197.000. — 198.000. — 199.000. — 200.000. — 201.000. — 202.000. — 203.000. — 204.000. — 205.000. — 206.000. — 207.000. — 208.000. — 209.000. — 210.000. — 211.000. — 212.000. — 213.000. — 214.000. — 215.000. — 216.000. — 217.000. — 218.000. — 219.000. — 220.000. — 221.000. — 222.000. — 223.000. — 224.000. — 225.000. — 226.000. — 227.000. — 228.000. — 229.000. — 230.000. — 231.000. — 232.000. — 233.000. — 234.000. — 235.000. — 236.000. — 237.000. — 238.000. — 239.000. — 240.000. — 241.000. — 242.000. — 243.000. — 244.000. — 245.000. — 246.000. — 247.000. — 248.000. — 249.000. — 250.000. — 251.000. — 252.000. — 253.000. — 254.000. — 255.000. — 256.000. — 257.000. — 258.000. — 259.000. — 260.000. — 261.000. — 262.000. — 263.000. — 264.000. — 265.000. — 266.000. — 267.000. — 268.000. — 269.000. — 270.000. — 271.000. — 272.000. — 273.000. — 274.000. — 275.000. — 276.000. — 277.000. — 278.000. — 279.000. — 280.000. — 281.000. — 282.000. — 283.000. — 284.000. — 285.000. — 286.000. — 287.000. — 288.000. — 289.000. — 290.000. — 291.000. — 292.000. — 293.000. — 294.000. — 295.000. — 296.000. — 297.000. — 298.000. — 299.000. — 300.000. — 301.000. — 302.000. — 303.000. — 304.000. — 305.000. — 306.000. — 307.000. — 308.000. — 309.000. — 310.000. — 311.000. — 312.000. — 313.000. — 314.000. — 315.000. — 316.000. — 317.000. — 318.000. — 319.000. — 320.000. — 321.000. — 322.000. — 323.000. — 324.000. — 325.000. — 326.000. — 327.000. — 328.000. — 329.000. — 330.000. — 331.000. — 332.000. — 333.000. — 334.000. — 335.000. — 336.000. — 337.000. — 338.000. — 339.000. — 340.000. — 341.000. — 342.000. — 343.000. — 344.000. — 345.000. — 346.000. — 347.000. — 348.000. — 349.000. — 350.000. — 351.000. — 352.000. — 353.000. — 354.000. — 355.000. — 356.000. — 357.000. — 358.000. — 359.000. — 360.000. — 361.000. — 362.000. — 363.000. — 364.000. — 365.000. — 366.000. — 367.000. — 368.000. — 369.000. — 370.000. — 371.000. — 372.000. — 373.000. — 374.000. — 375.000. — 376.000. — 377.000. — 378.000. — 379.000. — 380.000. — 381.000. — 382.000. — 383.000. — 384.000. — 385.000. — 386.000. — 387.000. — 388.000. — 389.000. — 390.000. — 391.000. — 392.000. — 393.000. — 394.000. — 395.000. — 396.000. — 397.000. — 398.000. — 399.000. — 400.000. — 401.000. — 402.000. — 403.000. — 404.000. — 405.000. — 406.000. — 407.000. — 408.000. — 409.000. — 410.000. — 411.000. — 412.000. — 413.000. — 414.000. — 415.000. — 416.000. — 417.000. — 418.000. — 419.000. — 420.000. — 421.000. — 422.000. — 423.000. — 424.000. — 425.000. — 426.000. — 427.000. — 428.000. — 429.000. — 430.000. — 431.000. — 432.000. — 433.000. — 434.000. — 435.000. — 436.000. — 437.000. — 438.000. — 439.000. — 440.000. — 441.000. — 442.000. — 443.000. — 444.000. — 445.000. — 446.000. — 447.000. — 448.000. — 449.000. — 450.000. — 451.000. — 452.000. — 453.000. — 454.000. — 455.000. — 456.000. — 457.000. — 458.000. — 459.000. — 460.000. — 461.000. — 462.000. — 463.000. — 464.000. — 465.000. — 466.000. — 467.000. — 468.000. — 469.000. — 470.000. — 471.000. — 472.000. — 473.000. — 474.000. — 475.000. — 476.000. — 477.000. — 478.000. — 479.000. — 480.000. — 481.000. — 482.000. — 483.000. — 484.000. — 485.000. — 486.000. — 487.000. — 488.000. — 489.000. — 490.000. — 491.000. — 492.000. — 493.000. — 494.000. — 495.000. — 496.000. — 497.000. — 498.000. — 499.000. — 500.000. — 501.000. — 502.000. — 503.000. — 504.000. — 505.000. — 506.000. — 507.000. — 508.000. — 509.000. — 510.000. — 511.000. — 512.000. — 513.000. — 514.000. — 515.000. — 516.000. — 517.000. — 518.000. — 519.000. — 520.000. — 521.000. — 522.000. — 523.000. — 524.000. — 525.000. — 526.000. — 527.000. — 528.000. — 529.000. — 530.000. — 531.000. — 532.000. — 533.000. — 534.000. — 535.000. — 536.000. — 537.000. — 538.000. — 539.000. — 540.000. — 541.000. — 542.000. — 543.000. — 544.000. — 545.000. — 546.000. — 547.000. — 548.000. — 549.000. — 550.000. — 551.000. — 552.000. — 553.000. — 554.000. — 555.000. — 556.000. — 557.000. — 558.000. — 559.000. — 560.000. — 561.000. — 562.000. — 563.000. — 564.000. — 565.000. — 566.000. — 567.000. — 568.000. — 569.000. — 570.000. — 571.000. — 572.000. — 573.000. — 574.000. — 575.000. — 576.000. — 577.000. — 578.000. — 579.000. — 580.000. — 581.000. — 582.000. — 583.000. — 584.000. — 585.000. — 586.000. — 587.000. — 588.000. — 589.000. — 590.000. — 591.000. — 592.000. — 593.000. — 594.000. — 595.000. — 596.000. — 597.000. — 598.000. — 599.000. — 600.000. — 601.000. — 602.000. — 603.000. — 604.000. — 605.000. — 606.000. — 607.000. — 608.000. — 609.000. — 610.000. — 611.000. — 612.000. — 613.000. — 614.000. — 615.000. — 616.000. — 617.000. — 618.000. — 619.000. — 620.000. — 621.000. — 622.000. — 623.000. — 624.000. — 625.000. — 626.000. — 627.000. — 628.000. — 629.000. — 630.000. — 631.000. — 632.000. — 633.000. — 634.000. — 635.000. — 636.000. — 637.000. — 638.000. — 639.000. — 640.000. — 641.000. — 642.000. — 643.000. — 644.000. — 645.000. — 646.000. — 647.000. — 648.000. — 649.000. — 650.000. — 651.000. — 652.000. — 653.000. — 654.000. — 655.000. — 656.000. — 657.000. — 658.000. — 659.000. — 660.000. — 661.000. — 662.000. — 663.000. — 664.000. — 665.000. — 666.000. — 667.000. — 668.000. — 669.000. — 670.000. — 671.000. — 672.000. — 673.000. — 674.000. — 675.000. — 676.000. — 677.000. — 678.000. — 679.000. — 680.000. — 681.000. — 682.000. — 683.000. — 684.000. — 685.000. — 686.000. — 687.000. — 688.000. — 689.000. — 690.000. — 691.000. — 692.000. — 693.000. — 694.000. — 695.000. — 696.000. — 697.000. — 698.000. — 699.000. — 700.000. — 701.000. — 702.000. — 703.000. — 704.000. — 705.000. — 706.000. — 707.000. — 708.000. — 709.000. — 710.000. — 711.000. — 712.000. — 713.000. — 714.000. — 715.000. — 716.000. — 717.000. — 718.000. — 719.000. — 720.000. — 721.000. — 722.000. — 723.000. — 724.000. — 725.000. — 726.000. — 727.000. — 728.000. — 729.000. — 730.000. — 731.000. — 732.000. — 733.000. — 734.000. — 735.000. — 736.000. — 737.000. — 738.000. — 739.000. — 740.000. — 741.000. — 742.000. — 743.000. — 744.000. — 745.000. — 746.000. — 747.000. — 748.000. — 749.000. — 750.000. — 751.000. — 752.000. — 753.000. — 754.000. — 755.000. — 756.000. — 757.000. — 758.000. — 759.000. — 760.000. — 761.000. — 762.000. — 763.000. — 764.000. — 765.000. — 766.000. — 767.000. — 768.000. — 769.000. — 770.000. — 771.000. — 772.000. — 773.000. — 774.000. — 775.000. — 776.000. — 777.000. — 778.000. — 779.000. — 780.000. — 781.000. — 782.000. — 783.000. — 784.000. — 785.000. — 786.000. — 787.000. — 788.000. — 789.000. — 790.000. — 791.000. — 792.000. — 793.000. — 794.000. — 795.000. — 796.000. — 797.000. — 798.000. — 799.000. — 800.000. — 801.000. — 802.000. — 803.000. — 804.000. — 805.000. — 806.000. — 807.000. — 808.000. — 809.000. — 810.000. — 811.000. — 812.000. — 813.000. — 814.000. — 815.000. — 816.000. — 817.000. — 818.000. — 819.000. — 820.000. — 821.000. — 822.000. — 823.000. — 824.000. — 825.000. — 826.000. — 827.000. — 828.000. — 829.000. — 830.000. — 831.000. — 832.000. — 833.000. — 834.000. — 835.000. — 836.000. — 837.000. — 838.000. — 839.000. — 840.000. — 841.000. — 842.000. — 843.000. — 844.000. — 845.000. — 846.000. — 847.000. — 848.000. — 849.000. — 850.000. — 851.000. — 852.000. — 853.000. — 854.000. — 855.000. — 856.000. — 857.000. — 858.000